

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 46(660) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1959 m. LAPKRIČIO-NOVEMBER d. PRICE 15 ct. XIX MEIŲ

Politinių įvykių savaitė

POLITINIŲ ĮVYKIŲ PRYS AKIN STUMIASI INDIJOS NESANTAİKA SU KINIJOS KOMUNISTAI

JAV prezidentas Eisenhoweris imasi naujos misijos Azijoje, Afrikoje ir Europoje

Indijos premjero Nehru neut ralumo politika išgyvena didę ančią riziką. Dėl tos krizės Indijos - Kinijos santykiai prasi stumia visų tarptautinių įvykių prysakin. Indija su Kinijos ko munistais vis griežčiau prade da kalbėti. Praėjusią savaitę

INDIJA PASKELBĖ GRIEŽ TĄ KINIJOS KOMUNISTA MS NOTĄ,

kuria atmeta Peipingo versiją apie Indijos pasieniečių gru pės nušovimą prie Ladako. O Kinijos komunistai, tvirtina sa vo — kaltina Indijos pasienie čius, kai tuo tarpu kinai yra įsi veržę į Indijos teritoriją. Neh ru tačiau teigia, kad jis geruo ju ginčą nori išspręsti, tiktai tina... to nenori ir laikosi savo grobuoniškos laikysenos.

KINŲ GROBUONIŠKUMAS,

Maskvos palaikomas, nesiliau ja. Jis netikėtai nukreiptas prieš Indiją, bet ir prieš Nepalą, Bu taną, Burmą, Malajus, na, ži noma, ir Formozą. Šituo yra susirūpinusi Amerika. Dėl to prezidentas Eisenhoweris yra parašęs laišką Chruščiovui, ku ris viešai triūbija apie taiką, o slapta palaiko kinų agresiją. Nežiūrint slaptumo, sužinoma, kad Chruščiovas jau atsakęs Eisenhoweriui, kad Kinijos ko munistai tada tikrai kalbėsės dėl taikaus susitarimo, kai JA V kariuomenė bus atitraukta nuo Formozos. Juk tada nebus reikalo ir kalbėtis, nes Formo zą tuojau komunistai užims.

Augantis tarptautinis neri mas, kurį sukelia kurstymai, reikalauja rimtesnių priemo nių. Ir

JAV PREZIDENTAS RYZO SI NAUJAI MISIJAI AZIJO JE, AFRIKOJE IR EUROPOJE.

Gruodžio 4 d. išskrenda ir ligi gruodžio 19 dienos, kada turės susitikti Paryžiuje su D B, Vokietijos ir Prancūzijos vyriausybės galvomis, dvi sa vaites jis pasirūpęs aplankyti Azijoje Turkiją, Indiją, Afga nistaną, Iraną ir Pakistaną, Af rikoje Maroką, Europoje Itali ją, Vatikaną, Graikiją, Prancū ziją, kur susitiks su kitų valsty bių viršūnėmis.

Tuo tarpu pačioje Ameriko je yra rūpesių, nes

PANAMOS PAKURSTYTI KRAŠTUTINIAI SUKĖLĖ PRIEŠ JAV RIAUSĖS.

Šv. Kazimiero parapijos sa lėje praėjo labai įspūdingai. At nilankė per 400 montrealiečių ir net iš tolimesnių vietų — nuo Ottawos pp. Skruibiai, nuo Lachutės pp. Jurėnai, iš JAV p.p. Širvydai.

Pagerbimo iškilme pradėjo parapijos choro pirm. K. Amb razas, papasakojęs kaip soleni zantas K. Žižiūno atvyko į Kanadą, kaip čia kūrėsi ir kaip 35 metus dirbo vargonininku. Visam vakarui vesti buvo pa prašytas V. Širvydas, kuris, kaip visada, sumaniai užpildė intermedijas. Jo kviečiami iš eilės kalbėjo: parapijos klebo nas kun. J. Bobinas, parapijos komiteto pirm. p. Kriksčiūnas, pagerbimo iniciatorius ir orga

nizatorius D. Norkeliūnas, p. Jasutienė, p. Dereševičiūtė - Bashco, J. Kardelis, p. Saka las, p. Girdauskienė ir dar svei kinimų buvo telegramomis. Pertraukos metu parapijos choras, fortepionu palydimas jubilato K. Žižiūno ir diriguo jamas klebono, pagiedojo ke lias dainas, kurių paskutinę — K. Žižiūno, nors šiai koncerti nei daliai reikėjo paruošti tik tai vieno sukaktuvininko, pa ties altoriaus — Žižiūno, nes šis vakaras buvo jo būtent šventė, ne kitų.

Šia proga K. Žižiūnui įteik tas adresas - albumas, kurin įrašytos visos subuvimo daly vių pavardės. Publikoje buvo girdėti kalbama, kad Parapija

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS „CHRUŠČIOVO NUSIKALTIMŲ“ PASKUTINĖ DALIS Ten daug yra rašoma apie Lietuvą

Kaip paskelbė Čikagos ame rikiečių spauda, lapkričio 2 d. JAV Kongreso priešameriko ninės veiklos komitetas išleido ketvirtąjį ir paskutinįjį dalį dokumentinio rinkinio, pava dinto „Chruščiovo nusikalti mų“ vardu. Čia yra sudėti duo menys iš tyrinėjimo, kuris bu vo pradėtas prieš Sov. S-gos diktatoriaus atvykimą į Ameri ką, tačiau medžiaga buvo pra dėta skelbti tik jam apleidus šį kraštą.

Šioje dalyje pateikta medžia ga sukasi apie Lietuvos, Lat vijos ir Estijos užgrobinimą bei dabartinės padėties tuose kra štuose nušvietimą. Iš tos me džiagos išplaukia išvada, kad N. Chruščiovo valdžia tose ša lyse laikosi sovietų durtuvų dėka.

Apie raudonųjų juoduosius darbus čia pasakoja lietuvis Vaclovas Sidzikauskas ir lat vis dr. Vilis Masens. Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Si dzikauskas apklausinėtojam s pareiškė, kad lietuviai Nikitą Chruščiovą laikė kalnu kartu su Stalinu už visus nusikalti mus, kuriuos padarė rusai Lie tuvai: už raudonosios armijos įsiveržimą, krašto užgrobinimą, nepriklausomybės panaikinimą, masines žudynes ir depor tacias į Sibirą, krašto išteklų ir gyventojų darbo išnaudojimą Sov. Sąjungos tikslams.

Sidzikauskas taip pat paliu dijo, kad Sovietinis diktatorius ir šiomis dienomis tebeveda Stalino pradėtąją politiką, pasi žyminčių pilietinių teisių ir žmogaus laisvių užgnaužimu Lietuvoje, o taip pat ir kitose Pabaltijo valstybėse. Jis pabrė žė, kad Chruščiovas nori sunai kinti Lietuvos gyventojų tau tiškumą ir pačią tautą.

Panašių paliudijimų davė ir teisininkas V. Masens, kuris yra buvęs Pavergtųjų Europos Tautų seimo pirmininku. Jie ko mitetui liudijo rugsėjo 21 d., kada Amerikoje viešėjo Chru ščiovas su savo palydovais. Ki tos trys komiteto tyrinėjimo da lys buvo išleistos anksčiau rugsėjo ir spalio mėnesiais. ●Dienraščio „Draugo“ 50 me tų sukakčiai paminėti koncer

savo ilgametį vargonininką pa gerbs kuo nors stipriau, bet kalbos nepasitvirtino.

K. Žižiūno pagerbimo iškil mės gražiai praėjo. Po visų kal bų ir giedojimo Ilgiausių me tų Jubilatas visiems nuošii džiai padėkojo.

DAN KURAITIS MINTREALYJE

praleido visą savaitgalį ir čia, Aušros Vartų salėje rodė savo kelionių filmus. Per du sean sus filmų žiūrėti atsilankė apie 600 žmonių. (Apie filmus bus parašyta sekančiame NL nr.). P. Kuraitis buvo apsisojęs AV klebonijoje, kur buvo kle bono Tėvo J. Borevičiaus, SJ, svečias. Filmų gi rodymą or ganizavo 35 Lietuvos Darbinin kų Dr-jos kuopa, kuri po filmų sekmadienio vakarą pp. Janu lionių salėje (5555 Champlai ne) svečio garbei suruošė šau nias vaišes, kurioms vadovavo J. Bakanavičius. Ta proga pla čiau išsikalbėta.

Dan Kuraitis savo žodyje, ryšium su parodytais filmais, reišė mintį, kad gyvenimasevo

tas įvyks šį sekmadienį, lapkri čio 15 d. Marijos augšt. mo kyklos salėje. Čia programą iš pildys Čiurlionio ansamblis.

NEGIRDĖTI APIE LEONŲ VAIKŲ IŠILEIDIMĄ

„Chicago Tribune“ dienras tis idėjo ilgoką žinią, kurioje rašo, kad čikagiečių Leonų vai kai dar negavo jokio praneši mo dėl jų galimybės išvykti Amerikon, nors jau praėjo 37 dienos kai Chruščiovas yra pri žadėjęs sutvarkyti šį reikalą. Laikraštis rašo, jog Leonas ne seniai davė telegramą pačiam Chruščiovui, primindamas, apie šio pažadą, kurį jis padarė Leonams viešėdamas Ameriko je, Des Moines mieste.

Prieš siunčiant telegramą, Paulius Leonas ir jo žmona Ele na telefonu kalbėjosi su Vil niuje gyvenančia dukra Regiņa 20 metų amžiaus, kuri pasisa kė negavusi jokio oficialaus pra nešimo apie leidimą išvykti. Ji ten gyvenanti kartu su broliu Tomu, 17 metų amžiaus, pas Leonienės tėvus.

Taip pat laikraštis nušvie čia Leonų pabėgimą iš Lietu vos, jų tolimesnį gyvenimą ir kaip buvo išgautas Chruščio vo pažadas. Be to, laikraštis įsi dėjo UPI agentūros nuotrau ką, kurioje vaizduojami Leo nai po telegramos siuntimo į Kremlį.

●Liet. Studentų S-gos Čika gos skyr. 1959-60 mokslo me tų valdybą sudaro: Romas Sta kauskas (pirm.), Vaidotas, Ši maitis, Pailia Orentaitė, Kęs tutis Dirksis ir Leonas Radvi la.

●Čikagos Vytauto Didžiojo šaulių kuopa lapkričio 21 d. Liet. Auditorijoje rengia vaka rą, kurio metus bus parodyta komedija „Jaunystės elesky ras“.

●Lituanicos futbolininkai pir mame susitikime dėl JAV mė gėjų taurės lapkričio 1 d. įvei kė italų „Maroons“ vienuolike 4:7. Italai buvo laimėję I vie tą lygos I divizijos šiaurės gru pėje, tuo tarpu lietuviai buvo iškovoję I vietą tos pačios divi zijos pietų grupėje.

liucionuoja ir kad ta evoliuci ja eina laisvojo pasaulio bei pa vergtųjų tautų naudai, todėl ir Lietuvos ateitis bus laisva. To liau iš eilės kalbėjo A. Norke liūnas, W. Kiškis, K. Toliušis, K. Ambrazas, D. Norkeliūnas, p. Vizbarienė, P. Paukštaitis, J. Kardelis, P. Petronis, J. Ma čionis. Į galą p. Bakanavičius pasiūlė duoti svečiui keliaunin kui paklausimų, kurių buvo svarbių, liečiančių keliones ir sovietiją. D. Kuraitis atsakė, kad iš JAV į Lietuvą ateinan čią vasarą organizuojamos 6 grupės po 20 asmenų kiekvie noje. Kelionė, su visu išlaiky mu, kaštuos 750 dolerių. Eks kursijai skiriama 10 dienų — 5 dienos Vilnuje ir 5 dienos lai vai pasisvečiuoti. Dan Kuraiti jau ruošiasi vykkti į Lietuvą ir tikisi ten padaryti filmavimų.

Vaišės buvo puikios, labai skaniai pagaminti valgiai — p. Bakanavičienės, p. Petronie nės, p. Kiškienės, p. Janulionie nės, o į stalą dar gražiai patal kino ir mergaitės Mačionytė ir Petronytė. Buvo ir muzika.

Hamiltono pavyzdys kitiems

LITERATŪROS PREMIJA (Telefonu iš Hamiltono)

Šeštosios Kanados Lietuvių Dienos Organizacinis Komite tas, skirstydamas gautą 2.225, 14 dol. pelną, nutarė 500 dol. premiją skirti Lietuvių Rašyto jų Dr-jai, pageidaudamas, kad ji būtų įteikta Hamiltone, su rengiant kartu literatūros-va karą-koncertą. Likusi pelno da lis paskirstyta sekančiai:

1) KLB Krašto Valdybai 400 dol.

2) KLB Hamiltono ap. valdy bai 500 dol.
3) Nepriklaus. Liet. 100 dol.
4) Tėv. Žiburiams... 100 dol.
5) HLSK Kovas 148,14 dol.
6) Hamiltono Tautinams šokiams..... 75 dol.
7) Hamilt. skautams 100 dol.
8) Ha. ateitininkams 100 dol.
9) Ham. šešt. mok. 100 dol.
10) Liet. parap. klebonijos statybai 100 dol.

Naujienos iš pasaulio sostinės

TREMTINIŲ METŲ UŽDAVINIAI IR RŪPESČIAI

Ryšium su Jungtinių Tautų paskelbtais nuo 1959. V. 1. iki 1960. 6. 30. — Tremtinių Me tais, spalio 22 Pavergtųjų Eu ropos Tautų Seimas išklauė Dr. J. Papeneko pranešimą apie Tremtinių iš anapus gele žinės uždangos padėtį ir pri ėmė atsišaukimą į laisvąsias vy riausybes ir laisvojo pasaulio visuomenę.

Europoje iš anapus geleži nės uždangos yra 328,780 trem tinių: 230,000 V. Vokietijoje, 37,000 Prancūzijoje, 27,000 Italijoje, 19,080 Austrijoje, 15, 700 Graikijoje. Tremtinių sro vė nėra nutrūkusi. Tik apie 150,000 tremtinių yra Jungti nių Tautų Augštojo Komisar o globojami. 1951. 7. 28. pasira šytoji tremtinių padėčiai tvar kyti tarptautinė konvencija įsi galiojo 1954. 4. 22. ir veikia tik 22 valstybėse. Be šios kon vencijos, kelias tarptautines konvencijas tremtinių teiseinei ir socialinei padėčiai pagerinti yra priėmusi Europos Taryba, bet jos veikla tik Euopos Ta rybai priklausančiose valstybė se.

Iš antros pusės pranešimas pastebi, kad laisvasis pasaulis tebejaucia tam tikrą savo atsa komybę už sovietinio totaliz mo aukų likimą ir dar naujų pastangų tremtinių problemai spręsti. Tremtinių Metais Augštojo Komisar o programo je numatyta 10,5 mil. dol. trem tinių pagalbai ir įkūrdinimui. Tremtinius priglaudusios vals tybės yra pasižadėjusios Tremtinių Metais daryti tremtinių padėties page rinimus, o galinčios pas save tremtinius įkurdinti valstybės yra pažadėjusios lengvinti tremtinių imigracijojs sąlygas. Europos Patariamasis Seimas specialiu nutarimu yra kreipė sis į Amerikos ir Australijos kontinentų valstybių vyriausy bes, kad jos atleistų emigraci nius suvaržymus ir įsileistų tremtinių iš Europos.

Tremtinių Metų proga suda ryti specialūs planai tremti niams, padėti, įtraukiant ne tik valstybių vyriausybes, bet ir vi suomenę, ir mokyklas, ir radi ją, ir televiziją, ir spaudą, ir fil mų žvaigždes ir religines orga

nizacijas.

Didžiai vertindamas visas po zityviasias pastangas tremtinia ms iš anapus geležinės uždan gos padėti, išskirtoms šeim o ms susijungti ir nedarbingiesie ms sudaryti pakenciamą egzis tenciją, Pavergtųjų Seimas Dr. Papanek pranešimą priėmė vienbalsiai, o taipgi priėmė at sišaukimą į laisvąsias vyriaus ybes ir į laisvojo pasaulio tau tas, prašydamas padidinti fi nansinę paramą tremtinių rei kalams: palengvinti imigraci jos sąlygas; panaikinti skirtu mus tarp savo piliečių ir trem tinių, teikiant teisingą apsaugą, aprūpinant darbu, teikiant so cialinę globą ir t. t.; sudaryti sąlygas tremtinių tautinei kul tūrai išlaikyti.

AMERIKOS LIETUVIŲ RO MOS KATALIKŲ FEDERA CIJOS KONGRESAS

lapkričio 27 — 29 dienomis, New Yorke, Commodore vieš butyje.

Lapk. 27 d. 3 val. Leonar das Šimutis skaitys paskaitą - „Mūsų pareigos Lietuvai“, „Katalikų Akcija“ paskaitoje kun. Vyta. Bagdanavičius, MI C., iškels ALR Kat. Federaci jos, kaip vyriausio lietuvių ka talikiškosios akcijos vykdytojo uždavinius ir katalikų praiegas jos vadovybei paklusti ir į ka talikų akcijos darbą jungtis. Lapkričio 28, nuo 10 val. vy ks posėdžiai vyrams ir moteri ms atskirai. Vyrų posėdyje kal bės Ant. Masonis, moterims — dr. O. Labanauškaitė, kalbės Arvydas Barzdukas. Popieti niam bendrame posėdyje bus naujos konstitucijos bei rez o liucijų priėmimas ir naujos vai dybos rinkimai.

Banketas, 6:30 val. vakare, šio kongreso vienintelis viešas pasirodymas. Žio kalbes Lietu vos Atstovas Washington J. bes, kad jos atleistų emigraci nius suvaržymus ir įsileistų tremtinių iš Europos.

Kongresas baigiamas sekma dieną, lapkričio 29 d., 11 val. iškilmingomis pamaldomis Ap reiškimo parap. bažnyčioje Bro oklyne. Padėkos mišias aukos vysk. V. Brizgys, pamokslą sa mų žvaigždes ir religines orga kys prel. K. Vasys.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

„N. I.“ Mašinų Fondo vaju s tęsiamas. Dideliu dėkingumu minime sekančius vajuos daly vius ir lietuviškosios spaudos židinio remėjus:

Pil. X. Y. Z., Montreal. 20.00

Kai NL bendrovė ruošiasi per tvarkyti spaustuve, labai yra svarbu, kad augtų NL Mašinų Fondas, — todėl tautiečio Ma

šinų Fondui paskirti dvideši mt dolerių yra gražus įnašas, už kurį jam, nors neskelbiant pavardės, priklauso nuoširdi pagarba ir padėka.

Visiems vajuos dalyviams nuoširdžiai dėkojame ir prašo me atsiliepti daugiau tautiečių. Spaudos Bendrovės „Neprik lausoma Lietuva“ Valdyba

Vakaras praėjo jaukioje nuo taikoje.

Pirmadienį Dan Kuraitis, ly dimas P. Petronio, lankėsi NL redakcijoje ir atnaujino NL prenumeratą.

● Iš Lenkijos į Montrealį, pas brolių Petrą, pirmadienį, lapkri čio 9 d. atskrido per Londoną Alfonsas Alekna, Lenkijoje gy venęs nuo 1944 metų.

ORGANIZUOJAMA EKS KURSIJA Į LIETUVĄ

Iš tikrų šaltinių sužinota, kad ateinančiai vasarai organi zuojasi Montrealyje nauja eks kursija į Lietuvą. Šį kartą eks kursija į Lietuvą. Šį kartą eks

kursijoje gali dalyvauti kas no ri, gavę iš Sovietų S-gos kon sulo Ottawoje vizą.

„KARIO“ REDAKTORIUS p. Laurinaitis šį savaitgalį lan kėsi Montrealyje. Jis čia buvo komandiruotas kompanijos, ku rioje jis tarnauja ir kuri jį daž nai savo biznio reikalais siun čia į įvairius miestus šiaurės ir Pietų Amerikoje ir į kitus kraš tus. P. Laurinaitis viešnagės metu Montrealyje lankėsi AV bažnyčioje ir čia prie jos susiti ko daugelį savo kariuomenės kolegų ir pažįstamų — iš Lie tuvos ir tremties laikų.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DOMinic 6-6220

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	\$ 5.50	America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresu pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Alkaną papenėk,

nuogą pridenk

ŠALPOS VAJUS

Įvairūs vajai mūsų gyvenime renaujinama. Bet rudens metu ypatingai išsikiša į priekį šalpos vajus. Pinigų verbavimas šalpai kaipur jau prasidėjęs, kitur gal tam darbui tik ruošiamasi. Spalio ir lapkričio mėnesiai, kaip tradicija, yra pašdarų labdarybės mėnesiai, todėl Šalpos Fondas primena, kad visuomenė nepamirštų lietuviškos šalpos reikalo.

Visas šalpos veikimas susiveda į vieną trumpą žodį — duoti. Duoti reikia apčiuopiamai, nes žodžiu tuščio pilvo ne pamaitinsi.

Teko ne vieną kartą konstatuoti, kad mūsų visuomenė nėra kurčia prašančiojo šauksmui. Duodama ir tai nešykšiai, nes iš kur būtų surenkami ir kasmet pasiūnčiami į Europą tie tūkstančiai dolerių vargu sušvelninti. Yra tačiau pagrįstos baimės, kad laikui bėgant aukos gali pradėti mažėti, kai tuo tarpu šepiamųjų padėtis negerėja, nes ji iš viso pagerėti negali, kadangi mūsų šelpiamieji yra visiškai nedarbingi ir tokiais pasiliks visą amžių.

Yra mūsų tarpe tikrai kilnių asmenybių, kurie be raginimo patys atneša savo duoklę, to kie užtarnauja gilių pagarbos. Darant vaju tačiau pavieniais aukotojais remtis negalime, nes iš to būtų permenki rezultatai. Todėl kreipiamės į visus geros valios tautiečius, kad mums siūkai aukotų, kad iš to susidarytų apčiuopiamesnės sumos vargšams. Būdami šio krašto piliečiais daugelis iš mūsų aukoja taip vadinamam Raudono sios Plunksnos Fondui, tačiau tautai mūsų neatpalaidoja nuo pareigos skirti atitinkamą auką savajam, lietuviškajam Fondui, kuris yra prie mūsų kūno artimesnis ir daugiau šildantis.

Kaip Bendruomenė, taip Šalpos Fondas, būdamas Bendruomenės organizacijos padalinys, yra nepolitinis, todėl pašalpas skirstant nekreipiamas dėmesys į tikybinius ar politinius šelpiamųjų įsitikinimus. Kaip plačiai Šalpos Fondas veikia? Šalpos Fondas apima visą lietuvišką koloniją Kanadoje. Kur tik yra Bendruomenės padalinys, ten šalia jo šalpos komitetas, arba, jei komiteto neturima, tai šalpos Fondo įgaliotinis, kuriam be baimės galima patikėti auką. Šalpos pareigūnai yra visuomenės išrinkti, yra idealistiškai nusiteikę ir sąžiningi žmonės. Iki šiol per tiek metų nesame turę jė mažiausio atsitikimo, kad kas iš jų nebūtų atsiskaitęs, pasisavinę ar panašiai. Taipogi tie asmenys už sugaištą laiką ir pareigas einant pasidarytas asmeniškas išlaidas jokio atlyginimo arba kompensacijos negauna. Todėl grynai, kiek su renkami, tiek pasiūnčiama kam pinigai priklauso, jei ne skaityti mažų pašto perlaidų išlaidų. Tie faktai visiems yra žinomi, bet mes norime juos

dar paryškinti, kad kartais ne kiltų nepagrįsto įtarimo.

Kaip pinigais paskirstomas? Visų pirma didžiausioji dalis, apie tris ketvirtius visų sumų atitenka tiems, kuriems pagal ba būtiniausia, būtent — seneliams, chroniškiems ligoniams, invalidams ir daugiavaikėms motinoms, kurių iš viso Europoje priskaitomas daugiau kaip vienas tūkstantis. Jie, tiesa, daugumoje gauna iš vietos įtaigų socialinį aprūpinimą, bet mes visi žinome, kaip iš to žmogus gali gerai pragyventi. Paprastai sakoma, kad per daug žmogui, kad jis badu numirtų, bet permaža, kad užtektų pragyventi. Susidariusią spragą, stengiasi užpildyti įvairios labdaringos organizacijos. Jų tarpe, sakoma, kad ir svetimi tautiečiai pasiūlo lietuviams. Ne malonu būtų išgirsti, kad pavietuviai senelai su pavydu žiūrėtų į kitataučius, kurie gauna iš savųjų daugiau, negu jie. Čia būtų nelyginant mūsų tautinės savivarbos pažeidimas. Kai kurie aukų davėjai patys nurodo, kam jie pinigą skiria. Tuo atveju, jei nurodoma pav. Suvalkų trikampio lietuviams, arba Sibiro tremtiniais, arba šiaip kuriam specifiniam tikslui, Šalpos Fondas piniai išpildo aukotojų valią.

Šalpos Fondo kompetencijoje yra dar dvi šelpimo sritys, būtent Vasario 16 Gimnazija ir vargo mokyklos. Jų reikalas daugumai gerai žinomas, todėl dalis atplaukiančių aukų visuo met atymėta, gimnazijai arba vargo mokykloms. Todėl bendroje sumoje apie ketvirtis lėšų atitenka čia paminėtoms mokykloms. Duoti joms skaitoma grynai labdarybe, nes pinigai sunaudojami beturčių tėvų vaikų švietimui. Savaimė suprantama, kad tų trupinių, ką Vasario 16 gimnazija gauna iš bendros šalpos fondo, jokių būdų jai nepakaktų. Su rimtesne pagalba ateina Vasario 16 gimnazijai Rėmėjų Būreliai, kurių Kanadoje priskaitoma 17. Jie pernai davė gimnazijai per 3000 dolerių. Ryšium su Šalpos Vajumi norime priminti Rėmėjų Būrelius, kad ir jiems laikas po vasaros malonumų stipriau sukrusti. Gimnazijoje mokslas vyksta pilnu tempu, pilnu tempu pradėjo plaukti ir sąskaitos, kurias padėkime jai apmokėti.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Šalpos Fondas.

BALFAS SKELBIA RINKLIAVĄ

Gerbiame Tautiečiai, Iš tolimojo Sibiro arba iš ten buvusių mūsų kankinių į Balfą kasdien ateina gaudūs maldaivaiai vaistai, rūbų ir maisto. Be to, Balfui tenka rūpintis tūkstančiais lietuvių Lenkijoje bei likusiais tremtiniais Vokietijoje, kurių dauguma yra seneliai, ligoniai ar našlaičiai.

Kiek tik ištekliai leidžia Balfas stengiasi tiems vargo ir lietuvių ištiktiems mūsų tautiečiai

Lietuviškasis židinyš Putname

(Pas N. M. P. Sesisers atsilankius).

Montrealyje ir Toronte įsikūrusias Nekalto Marijos Prasi dėjimo Sesisers gerai tų vietų lietuvių pažįsta, žino jų darbą, pastangas ir įnašą į visos kolonijų gyvenimą. Ne visiems tačiau yra žinoma šios lietuvių vienuolijos veikla jų centre Putname, kur ji yra plati, šakota ir neišskiriama iš visos lietuviškosios išeivijos gyvenimo.

Įsikūrusios senoje sodyboje, kokių daug yra Connecticut valstybėje, seserys tyliai, be reklamos, be skambių žodžių ar gaudžių skundų, dirba lietuvių išeivijai mūsų išeivijai. Visos jų išlaikomos institucijos rodo šiam tikslui ir skirtos: spaustuve — lietuviškajam žodžiui, bendrabutis ir vasaros stovyklos — priaugančiam lietuvių kartai, senelių namai — gyvenimo saulėlydį pasiekusiems tautiečiams. Jų paslauga savajam žmogui jauti nuo jaunystės per visą gyvenimą.

Lankančiam vienuolyną sunku net įsivaizduoti, kaip visi šie gražūs užsimojimai pasiekiami. Seserų nepilnos keturi dešimtys, o patalpos daugumoje labai jau kuklios ir pa senusios. Tačiau tvarka ir švara visur nepaprasta ir gal tik dėl to atrodo jauku, gražu ir malonu sename vienuolyne. Spaustuve, kur nerasi nei dulkelės, nei dažų dėmės, be knyčių ir daugelio kitų spausdinių, spausdinama arti 10 periodinių leidinių. Tik drėgmės seseris, dirbančias spaustuve, kankina, nes spaustuve įrengta drėgname vienuolyno rūsyje. Mergaitės kambariuose gyvena po 4 arba po 2, bet turint čia bendro naudojimo kambarius pamokų parengimui, muzikai, repeticijomis, žaidimams ir svečių priėmimui, perpildymo nesijaučia.

Gimnazistės pamokas renigia drauge, padedant vienas seriai, gi studentės dirba savo kambariuose. Kambarius tvarko pačios mergaitės, taip pat ir smulkesnius skalbinius pačios plaunasi čia pat įrengto skalbykloje. Pratinamos pačios tvarkytis, būti savarankiškos mės. Mokinių bendrabutyje yra iš visur: Kanados, Kalifornijos, net Venecuelos, vyrauja tačiau artimesnių apylinkės didmiesčių jaunimas.

Bendrabučio auklėtinės jungiasi į ateitininkų ir skaudė organizacijas, klausos bendro auklėjimo ir kultūrinių paskaitų ir išsina liuanistinį kursą. Lietuvių kalba jų lankomose mokylose užskaitoma kaip pri valoma svetima kalba. Pavarčiamas bendrabučio auklėtinų leidžiamą laikraštėlių, galima spręsti, kad čia jos lietuvių kalbos išmoksta nepalyginamai

daugiau, kaip mūsų liuanistinė mokyklose. Laisvalaikis auklėtinės praleidžia teniso aikštė, mokydamosios rankdarbių, repetuodamos tautinius šokių ir rengdamos lietuviškus pasirodymus svetimtaučiams. Tautinių drabužių sandėlyje su kabinta per 30 gražiausių drabužių. Dalis jų privatinė auklėtinų nuosavybė, bet daugumo — vienuolyno turtas, pačių seserų darbo, arba įsigytas. Keletas drabužių žinomosios audėjos dail. A. Tamošaitienės darbo.

Mokestis bendrabutyje ne paprastai žemas ir atrodo, kad seserys šio atsakingo ir nepaprastai naudingo lietuvių jaunimui darbo imasi grynai tautiniais sumetimais, o ne praktiškai išsiskaičiavimais. Norinčių bendrabutį patekti skaičius keleriojai didesnis, bet dėl patalpų ankštumo visų patenkinti neįmanoma.

Antroji seserų išlaikoma institucija — senelių namai — yra už poros mylių esančiam miestelyje ir talpina 36 senelius. Rūpesčiai ir čia tie patys: norinčių seselių globa pasinaudoja doti daug, o visų patenkinti dėl patalpų stokos ir senuomena.

Negalima nepaminti daugelio jau žinomų kasmet rengiamų vasaros stovyklų, kai bendrabučiai ištuštėjus vienuolyną užplūsta nauja lietuvių mergaičių banga. Neabejotinai lietuviška vienuolyno aplinka ir stovyklos dvasia mūsų priaugančią kartą brandina lietuviškos samonės. Seserų atliekamas darbas savosios tautos gyvybės palaikymui neįkainojamas, tačiau ir čia negali visų norinčiųjų patenkinti vien tik dėl jau minėtų patalpų trūkumo.

Gal ne vieną lankytoją nuostebins vienuolyno bibliotekoj, kuria naudojasi seserys ir bendrabučio auklėtinės, knygų įvairumas. Čia ir Goethes raštai ir prancūzų romanistai originalėmis kalbomis. Gausus lietuviškasis skyrius, kuriame gražiai sutelpta ir emigracijos ir tėvynės leidžiamos knygos. Stebinti kai kurių pastarųjų antraštes, negali nesigėrėti seserų objektyvumu, rodos pajunti vienuolyno tikrąją dvasią, tolimą nuo daugelio pasamonei glūdinčios viduramžių vienuolyno dvasios. Biblotekoj gausu ir liaudies menų liečiančių knygų, čia pat vienas kampelis skirats ir meniškiems gintaro dirbiniais ir lietuviškiems rankdarbiams.

Vienuolyno pasididžiavimas ir vienintelis naujas pastotas yra prieš porą metų pagal architekto Kriškiūnaitio projektą pastatyta koplyčia. Iš lauko koplyčia nesudaro didesnio įspūdžio, bet vidus lankantį tikrai maloniai nuteikia. Čia architektas ir koplyčios dekoruotojas dail. Varnelio pastangos susijungia į darnų modernų kūrinį. Ne liaudies juostelėmis, ne koplytėlėmis ir smūkeliais deko

BENDRUOMENINIAIS KLAUSIMAIS

Tėvų ir vaikų klausimu

RAŠO K. BARONAS

Gražus yra Toronto Prisikėlimo parapijos žingsnis įsteigti senelių namus, nes stebinti mūsų gyvenimą, su širdgela reikalauja pripažinti, kad mes labai mažai dėmesio kreipiame į tą kartą, kuri niekuomet negalės išsijungti į šio krašto gyvenimą, visuomet sakydama ir gyvendama tomis mintimis, kad Lietuvoje buvo „taip“, o čia žiūrėk, jau „kitai“. Šūkis, jaunimas — tautos ateitis, plačiai remiamas praktiškai gyvenime. Esu tikras, kad ne vienas mūsų teko matyti autobuse ar tramvajuje stovintį vyresnio amžiaus, su lazdele, žmogų, tačiau šalimai išdidžiai sėdinčius ir „burkuojančius“ jau nuolius, nekreipiančius visiškaime dėmesio į žilagalvius, raukšlėtus veidais, senelius. Tik retais atvejais užleidžiama yra jiems vieta, o jos pareikalavus pasigirsta skardus juokas. Ne sakau, kad taip daro jauni lietuviukai. Ne. Tačiau ir jie sukdamiesi bendrame šio krašto gyvenimo rate, nepastebimai gali būti įtraukti į jį. Bet tai dar ne viskas.

Jau yra keletas atvejų iš mūsų tautiečių pusės, kad senieji turi sau duonos kąsnį už sidirbtį prie svetimų, mažamečių, vaikų. Mat, viskas tvarkoje buvo, (sriubos lėkštė ir šio toks kampas), kada motina — tėvas augindavo mažamečius anūkus, o marta ar sūnus, eidavo dirbti. Tačiau užaugus anūkam ir nereikalaujant jau priežiūros, senas tėvas ar motina, užsigrįsdavo tokį sakinį: „galetum apsimokėti butą ir maistą, juk ir mes sunkiai dirbame...“ Štai, tau, senatvės dovaną, už nemicgotas naktis, už vaiko išmokslinimą! Taip jau gyvenime yra, kad tie, kurie turi tėvus, labai dažnai jų neįvertina, kurie jų neturi — prisimena kaip brangiausią turtą. Tad ir pagerbkime tuos senelius, ne tik savo šeimose, ne tik prisidėdami prie namų įsigijimo, bet nors keletą kartų

metuose, išvesdami juos „pasimėnėti“.

Juk jaunimas, beveik kiekvieną šeštadienį linksminasi įvairiose rengimuose, klubuose ar organizacijose, galvodamas, kad senesnio amžiaus žmogui, pakanka sekmadieniais aplankyti bažnyčią. Taip, tai kiekvieno kataliko pareiga. Tačiau šalia to, jis įpareigojamas ir kitais darbais (tautiniams, kultūriniais, šalpos), automatiškai įsijungdamas į bendrą gyvenimo upę, reikalaujančią energijos, sumanumo ir jėgos. Neįsivaizduojame, kad elementų pas žilagalvius. Jie savo dalį jau atidavė. Atsidėkojant už visą tai, jaunimas ir jų organizacijos, privalo pagerbti senelius bent kelis kartus metuose, su ruošose arbatėle, subuvi muose. Ir kiek kalbos jie ras savo tarpe, kiek prisiminimų apie Lietuvą ir tremtį. Ir tas dalinai palengvins jų gyvenimą, jų pilkas tremties dienas.

Beveik kiekvienos organizacijos susirinkime ir valdybos posėdyje, visuomeninio pobūdžio straipsnyje ar privačiuose pasikalbėjimuose, užsimename apie mus pagavusią dolerio ligą. Žalinga ji yra bendruomenė, daugeliu atvejų ir pasikro mės šeimoms. Kalbant bendruomeniniu reikalu — tai labai plati tema, judinta ne kartą lietuviškos spaudos puslapiuose. Tačiau neužtikau tuo klausimu pasisakymo, žiūrint iš šeimos taško. Manau, kad į tai bus taip pat atkreiptas dėmesys, papasakojus šeimos tragediją, įvykusią vienoje kolonijoje. O ji yra tokia:

Vyras ir žmona dirbo nuo ryto iki vakaro. Vaikų „auklėjimas“ buvo atiduotas vyriausiajai, keturiolikos metų dukrai, kuri atlikdavo visus namų ruošos darbus pradedant kėlimu jaunesnių brolių ir sesučių pusrūši, apengimu, nuejimu kartu į mokyklą ir grįžimu iš Nukelta į 7-tą pusl.

Spaudos apžvalga

„GYVENIMU SKŪSTIS NEGALIME“

Tėvynės Balse A. Juosvainis, neva atpasakoja sugrįžusiųjų Cipino ir Bagdono šeimų žmonių pareiškimus. Iš kur tas Cipin sugrįžo, Juosvainis nepasako. Tėvynės Balse A. Juosvainis, neva atpasakoja sugrįžusiųjų Cipino ir Bagdono šeimų žmonių pareiškimus. Iš kur tas Cipin sugrįžo, Juosvainis nepasako.

Nepilnas būtų seserų Putname veiklos aprašymas, nepaminėjus jų planų ateičiai. Jie dideli ir gražūs. Vienuolyno noras tarnauti savosios tautos gerovei gilus. Jos mato visus trūkumus, visus stabdžius, neleidžiančius jų veiklai siaurinti išsivystyti iki norimo laipsnio. Pagrindinis stabdis patalpų senukas ir ankštumas. Rei

kia didesnio bendrabučio, didesnių namų seneliams, reikia naujų patalpų stovyklai, kur šimtai mūsų jaunimo galėtų vasaras praleisti. Seserys dirba, projektuoja, svajoja. Susiduria su labai realiais ekonominiiais sunkumais savo projekta įvykdyti. Tačiau jos nenusimena. Nenuleidžia rankų. Tikisi anksčiau ar vėliau savo pastangas, savo darbą nesigailėdamos jėgų savosios tautos naujai padidinti ir savo veiklą išplėsti, tikisi patarnauti visiems lietuviams, ieškantiems jų paslaugos. Mūsų visų lietuvių moralinė pareiga ir atsakomybė šį lietuvišką židinį palaikyti, paremti, stiprinti, kad jis augtų, plėstųsi, nes jo duodama nauda mūsų tautai, mūsų ateičiai, yra neįvertinama.

Vyt. Z-bas.

Tai sako ne Bagdonienė, su grįžusi iš Argentinos, bet Juosvainis, „pasitarnaudamas“ kalbėti už Bagdonienę ir Cipinaitę. Kiek tame yra tiesos, su nku pasakyti, bet iš to vis dėlto yra aišku, kad „girtis dar peranksti“, o ištikrųjų — daug, kuo yra pasiskūsti.

Juosvainis vieną dalyką jau aiškiai meluoja: jis sako, kad su minimomis moterimis jis kalbėjėsis „Tėvynės Balso“ vardu. O gi faktas yra, kad Lietuvos žmonės tokio laikraščio nežino, nes jis yra leidžiamas tiksliai užsieniuose esantiems lietuviams, nusilepiant tą nuo Lietuvos gyventojų. O kas meluoja vienu atveju, tas neabejotinai meluoja ir kitu atveju, — tat, kur čia supaisysi, kas Juosvainio rašte teisinga ir kas jo paties sugalvota ir pameluota?

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad šių metų spalio 14 d. Venecuoloje, Caracas'o mieste, mirė

VYTAUTAS ŠVABINSKAS

32 metų amžiaus.

Liūdinčios

Venezuela, Caracas.

Mirtina ir sesuo.

ms padėti. Toji pagalba be jų su aukos Balfui yra neįmanoma.

Balfas šalpai lėšas sukelti šiuo skelbiame 1959 metų rudens vajų Didžiajame New York'e, kuris iškilmingai bus pradėtas koncertu lapkričio 15 d. Apieškimą parapijos saleje.

Mes prašome Jūsų aukos Balfui, ne sau. Nėra malonu prašyti, nes geriau duot negu maldaut. Maloniai ligonį gydyti, nuogą pridenkt, alkaną pa valgydint, negu pačiam sirtg, šaltį ar badą kęst.

Tiems gražiams Balfas šalpos tikslams ir prašome savo auką siųsti: United Lithuanian Relief Fund, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Visų šelpiamųjų vardu išanksto nuosirdžiai dėkojame. Su didžia pagarba

Jonas Budrys

Lietuvos Generalinis Konsulas, Pirmininkas.
Kun. Norbertas Pakalnis
Apreiškimą Parapijos Klebonas, Išdininkas.
Dr. Marija Žukauskienė
Sekretorė.

Lietuva po Rusijos presu

IS VLIKO VYKDOMOSIOS TARYBOS PIRMININKO J. GLEMZOS PRANEŠIMO VLIKO PLENUMO
SESIJAI 1959 M. SPALIO 17—18 D. D.

I. OKUPANTAS STENGIASI DAUGIAU ĮSIGALĖTI

Išeitieji metai okupuotos Lietuvos gyvenime nepasizymėjo kuriais nors ypatingai išsiskiriančiais iš sovietinio gyvenimo įvykiais. Einama pagal Maskvos liniją, o iš ten akylai daboja, kad nebūtų nukrypi mų. Tenka pastebėti, kad okupantas atėjuna sstengiasi daugiau įsigalėti. Pareigūnų rusų skaičius didėja.

Tam „vyresniojo brolio“ įsi galėjimui krašte nepareiškia mas pilnas pakantumas, paslan kumas. Kad klusnumo okupan tui gyventojuose ir net kai ku riuose pareigūnuose stinga, ro do dažnūs priminimai susirin nuose ir spaudoje, rodo ir

ankretūs „pamokymai“ ir ap kaltinimai. Bet ir vietiniams pa reigūnams nėra lengva susido rotį su pasireiškančia opozici ja gyventojuose ir vietiniuose komunistuose. Lietuvoje jau buvo eilė atsitikimų, kad spe ciali „Kontrolės komisija“ prie ministrų tarybos nubaude įvai riomis pabaudomis pareigū nus, kurie pasirodė nepaklus niais Maskvos įsakymams iš vežti iš Lietuvos gaminis ir panašiai. O kaimyninėje Latvi joje tokius nepaklusnumo rei škinis negalėjo nutylėti nė par tijos ideologinis žurnalas „Ko munist“, rugsėjo mėn. nume

je kaltindamas augštus pa reigūnus už „tautinį sovini z mą“. Čia keliama t. k. tokie fak tai, kuriems analogiją galima rasti ir Lietuvoje, būtent: 1) Išvežimui skirtos pramonės sa botažas ir vietinės pramonės protegavimas. 2) Dėl darbo jė gos stokos ir darbininkų pa skirstymo stabdomas išvežamo sios pramonės pajėgumas. 3) Kludymas propaguoti darbo jėgos telkimą tolimoms sriti ms. 4) Teikimas pirmenybės vietos specialistams, o ne atė jūnams. 5) Trukdymas atėju nams apsigyventi ir vietinių įs taigų išpėjimas norintiems at vykti, kad visai nėra kur apsi gyventi. 6) Pergriežti reikala vimai mokėti latvių kalbą. Ry šium su tais „nepaklusnumo“ reiškiniais augšti pareigūnai ir komsomolo vadai Latvijoje buvo nušalinti nuo pareigų. Straipsnis įspėja, kad planai turi būti vykdomi ir kad joks nepalankumas atėjūnams ne bus toleruojamas.

Tarp kitko primenami Leni no nurodymai, kad prieš didru sių šovinizmą turi kovoti pir mių eilė rusai, o prieš vietinį nacionalizmą — tos tautybės atstovai. Suprask latviai atsa kingi už latvius.

Okupantas Lietuvoje ir kito

se Pabaltijo valstybėse neparo dys nuolaidumo ar išminties. Bet reikia su tuo skaitytis, kad ir pasipriešinimas auga ir au gs. Tolesnė natūrali eiga bus ta, kad labiau atgims pogrindžio veikla, nors ir kiek kitokia mis formomis, negu anksčiau. Gyventojai sovietinio režimo sąlygose daugiau domisi ry šiais su Vakarais. Jau ir dabar sovietinis žmogus, ypač jauni mas, yra labai smalsus Vakarų atžvilgiu. Didėjančios opozic nės nuotaikos paskatins gyven tojus dar labiau laukti užtari mo iš Vakarų išeivių ir jų or ganizacijų.

II. LIETUVOS GYVENTO JŲ NUOTAIKOS

Atvykusieji iš Lietuvos ir šie met palydijo faktą, kad daug ma gyventojų dabartinę sovie tinę santvarką laiko laikinu reiškiniu, nors ir jaučiasi prie verti jai prisitaikyti. Lietuviš kumas neblėsta. Ypač jauni mas nuostabiai išlaiko savo lie tuviškus pradus, nėra linkęs iš tautėti. Lietuvaitės tik labai re tais atvejais teka už svetimtau čių. Lietuviška daina, lietuviš ka muzika, senieji lietuvių li teratūros lobiai, senieji papro čiai, o taip pat ir tikybinės tra ducijos gaivina lietuviškumą. Rusifikacija teturi labai men ką pasisekimą, bet ji vykdoma.

Labai plečiamas teoretinis komunisto paruošimas ir „ko munizme pakaustytų“ skai čius auga.

III. GELEŽINĖ UŽDANGA TARP TĖVYNĖS IR PASAULIO.

Geležinė uždanga tarp tėv nės ir pasaulio pastarais me tais vis daugiau prakiūra. Lie tuvos gyventojai ir savo priva čiais santykiais (susirašinėji mas, siuntiniai) ir vykdoma iš Lietuvos repatrijacija (kurios dėka šimtai iš Lietuvos atvy ko į Vakarus), ir intensyviu laisvojo pasaulio lietuvių radi jo ryšiu, ir kitais būdais turė jo daugiau progos susisiekti su laisvuoju pasauliu. Lietuvos sportininkų, menininkų ir šiaip turistų (nors jų skaičius ir ma žas) lankymasis užsienyje taip pat padėjo plačiau praver ti var tus į pasaulį. Iš kitos pusės so vietinė valdžia išėmė sostinę Vilnių iš draudžiamos užsienio turistams zonos, tad galima ma nyti, kad vienas kitas laisvojo pasaulio žmogus galės betar piškai patekti į Vilnių.

IV. SANTYKIAI SU UŽSIE NIO LIETUVIAIS.

Sovietinė Lietuvos valdžia ir partija ir toliau stengiasi per savo „grįžimo į tėvynę komite tą“ ir „Tėvynės Balsą“ paveik ti užsienio lietuvių grįžti į so vietinę Lietuvą. Tačiau tos pastangos ir pastaraisiais me tais nedavė beveik jokių vai sių. Tik iš Pietų Amerikos grįž ta po keliolika nusivylusių emi

grantų, o iš Vakarų Europos vos tik vienas kitas.

Iš kitos pusės sovietiniai val dovai jau kuris laikas vykdo va dinamą „demaskavimo kampa niją“ prieš tariamus „naciona listinius nusikaltėlius“. Tam tikslui šiemet Vilniuje sudary ta speciali medžiagai paruošti ir skelbti redakcija. Kai dėl tos akcijos resonanso, tai ji dalinai pasidaro veiksminga dėl to, kad reveliacijose apie žmones ir įvykius tikri dalykai yra jaukiami su netikrais. Yra pagrindo manyti, kad „demas kavimas“ bus tęsamasis.

V. ŠVIETIMO REIKALAI.

Skelbiama, kad rugsėjo mė nesį mokslo metus pradėjo Lie tuvoje 414.000 moksleivių, iš jų 12-je augštųjų mokyklų apie 24.000 ir 74 technikuose ir specialiose vidurinėse mokyklo se irgi apie 24.000. Bet visuo tinis privalomas mokslas toli gražu neįgyvendintas, ir vis dar daug tūkstančių vaikų lie ka už mokyklos sienų. Pats LT SR švietimo ministeris M. Ged vilas spaudos informacijoje („Tiesa“ Nr. 212) tokią padė ti patvirtino, pranešdamas, kad Tauragės, Salčininkų, Vil niaus, Ramygalos ir kai kurio se kituose rajonuose palyginti daug vaikų lieka už mokyklos sienų.

Vykdoma didelė mokyklų re forma pagal įstatymą „dėl mo kyklos ryšio su gyvenimu su stiprinimo ir dėl tolesnio švie timo sistemos vystymo LTS R-je“.

Tą reformą iššaukė kelios priežastys. Paminėsime keletą: a) Dėl nesutvarkytos švie ti mo sistemos susidarė padėtis, kad, pvz., Lietuvoje jau tik trečias ar ketvirtas abiturien tas begali patekti į augštąją mokyklą. b) Stoka kvalifikuo tų darbininkų ir amatininkų. c) Pramonėi trūksta darbo jė gos, ypač pigesnės. d) Užsi mojimas bent išoriškai išlaiky ti socialinį teisingumą, kad ir ministro ir kolchozininko vai kas tik gabumu gali pasiekti augštąjį mokslą.

Įvedamas 8 metų privalomas mokslas, o jį išėjus, tolimesnis mokymas iki brandos atestato įgyjamas bedirbant fabrike ar kitose įmonėse, lankant darbo jaunimo mokyklas ar kitu bū du. Tenka pastebėti, kad visa Lietuva reikalavo 9 metų pri valomo mokslo ir Gedvilas su

Niunka Maskvoje gana atkak liai dėl to kovojo, bet Maskva nesutiko, kad Lietuva pralenk tų Rusiją.

Mokslo metus pradėdant, Gedvilas pranešė, kad mokyk lų reforma bus įvykdyta per 3 —5 metus. Dabartinių VI—XI klasių mokiniai baigs pagal se nus mokymo planus, bet moki niai, dalyvaudami klasių, kori dorių, dirbtuvių, bendrabičių, mokyklų aplinkos tvarkymo darbuose ir priežiūroje, remon tuodami visuomeninį invento rių ir atliekdamai smulkius savi tvarkos darbus, „išmoksta dirb ti ir vertinti kitų žmonių dar bą“. Mokyklos gi tvarkosi pa gal vietos vadovaujamyjū istai gų supratimą: Vienur gamybi nė praktika pradėdama nuo V klasės, kitur vyresniųjų klasių mokiniai, pvz., Kauno 8-se vi durinėse mokyklose, nuo IX klasės vieną dieną savaitėje di rbs, o penkias dienas mokysis. Dar kitur vyresniųjų klasių mokiniai pastoviai dirba įmonė se savaitėje 3 dienas, o kitas 3 mokosi mokykloje, išeidami kla sę per 2 metus.

Ši švietimo reforma užsimo ta drąsiai, bet atrodo, kad no rima itin trumpu laiku vienu šūviu atsiekti kelis tikslus — ir akademikų ir gerų amatinin kų bei kvalifikuotų darbinin kų. Laukiamas pasisekimas ga li baigtis apsiyylimu, nes sun ku nepaprastose sąlygose 3—4 metų bėgyje pritaikyti šimtus tūkstančių jaunimo greitomis surašytiems įstatymų paragra fams.

Įstatymas vykdomas viduri nės mokyklose, kaip jau minė ta, labai įvairiai, o augstose de rinamas kiekvienai mokyklai, bet jau Kauno Politechnikos institutu visi pirmakursininkai 1245 stud. „įdarbinti“ dveji ms metams dienos metu, o pas kaitas klauso vakarais, nors trečdalis atėjo jau atlikę gamy binę praktiką.

Nauju, neseniai išleistu pot varkiu, sudarytas „LTSR. M T Valstybės augštojo ir spe cialaus vidurinio mokslo komi tetas“. Jam perduota 9 augš tosios mokyklos ir 69 techniku mai ir vidurinės specialios mo kyklos. Į komitetą įeina atsto vai: Liaudies ūkio tarybos, Že mės ūkio ministerijos, Švie ti mo ministerijos, Kultūros mi nisterijos, Sveikatos apsaugos ministerijos ir Vilniaus uinver Nukelta į 6-tą pusl.

Chruščiovas ir Amerikos darbininkai

Čia patiekiamas veik išsitiesis Chruščiovo pasikalbė jimas su Amerikos darbininkų sąjungų atstovais, po ku rio Chruščiovas buvo pasinėšęs bėgti į Rusiją, nebaigęs Amerikoje vizito. Šitas pasikalbėjimas yra tuo svarbes nis, kad Rusijos spauda — Pravda šio pasikalbėjimo iš tisai neįdėjo, o tiktai atpasakojė savo žodžiais ir su savo tiškais komentarais. Sovietijos diktatoriui Amerikos darbininkų sąjungų atstovai pastatė aiškiausią iš visų amerikony klausimus ir apie taiką bei nusiginklavimą ir apie darbininkus.

5.

NESUDERINAMOS PAŽIŪROS

Chruščiov: Mes progresuo jame į komunizmą, jūs norite sustiprinti kapitalizmą.

Reuther: Mes, naudodamie si laisve, esame suinteresuoti kaip galint geriau pastūmėti pirmyn darbininkų gerbūvio in teresus.

Chruščiov: Jūs turite savo pažiūras, mes turime savo. Jos yra nesuderinamos.

Reuther: Kodėl mes negali me tikėti mūsų individualės laisvės sistema, be jūsų įsiti kimo apie reikalingumą pasa kyti, kad mes išduodame darbi ninkus?

Chruščiov: Mes neatejome į šį mitingą pabloginti santy kius. Jie yra ganėtinai blogi, koki jie dabar yra. Nekelkime klausimų, kurie mus skiria. Su junkime jėgas taikai. Nesikar šiuokime. Klausimai, kaip Vengrija, yra adatos įdūrimai. Ką gera jie gali duoti? Pavyz džiui, mes iškelsime Guatema los klausimą?

Reuther: Mes situaciją Gva temaloje kritikavome, bet svarbiausis yra tas faktas, kad nie kas Rusijoje negalėjo ir nekri tikavo jūsų intervencijos Veng rijoje.

Carey: Mes progresuojame, tačiau, kai galime mitinguoti, kaip dabar, tai daugiau turi rei kšmės nei bent kurios diskusi jos praėjusiais metais. Jeigu šios rūšies diskusijos būtų tę siamos, tai būtų vilties į ateitį prošvaistė.

KODĖL MILIONAI DARBI NINKŲ BĖGA NUO KOMU NISTŲ, O NE PAS KOMUNISTUS?

Feller: Pone pirmininke, aš negaliu suprasti, kad nuo to laiko, kai komunistų partija skelbiamas esanti darbo klasės išvaduojoja, ir dabar mes ma tome masinius darbininkų bė gimus į kitus kraštus, kaip tik kur komunistai paima valdžią? Jūs turite gerą pavyzdį — trys milijonai darbininkų perbėgo iš Rytų Vokietijos ir vakarų Ber lyną ir apie trys milijonai bėgan čių iš Šiaurės Korejos į pieti nę Koreją ir, kaip neseniai su minėta, apie 300 tūkstančių vengrų išvengė areštų ir mir ties, pabėgdami į laisvę.

Pone Chruščiov, ar tamsta gali mums pasakyti vienintelį momentą, kur komunistams už ėmus valdžią, būtų buvęs masi nės antplūdis darbininkų iš ap linkinių, nekomunistinių kraš tų į komunistinį kraštą? Jei ko munistų partija yra darbininkų išlaisvintoja, kodėl mes nemato me panašaus reiškinio — darbi ninkų bėgimo pas komunistus?

Chruščiov: Ar tai viskas? Apaglvok tai pats. Išgerk sa vo alų, tai gal būt padės suras ti atsakymą į jūsų šį klausimą.

Feller: Tai yra ne atsaky mas. Ir matyti niekas jums ne įkvėps supratimo, kodėl milio nai nori pabėgti nuo komuniz mo.

Chruščiov: Aš jums pasa kiau, kad net velnio nebijau.

Carey: „Wall Street“ (teiš kia — kapitalistai) sako, kad Reuther yra velnio atstovas.

Reuther: Wall Street (ban kininkai-kapitalistai) sako, kad aš esąs Maskvos agentas, o Maskva sako, kad aš esu Wall Street agentas.

Weaver: Aš norėčiau patiek ti klausimą. Pone pirmininke, tikrumoje, viena iš problemų, kaip aš ją matau ir ką jūs tik ką pastebėjote — pavyzdžiui Vengrija, kaip „adatos įdūri mas“, — kaip mes surasime pa sitikėjimo pagrindą, taip reika

lingą susitarimui? Neseniai aš dalyvavau Ženevoje pasaulinė je Jungtinių Tautų konferen cijoje, kaip darbo atstovas. To je konferencijoje Rusijos ir Amerikos delegacijos sutiko, kad būtų priimta rezoliucija siekianti sumažinti „šaltojo ka ro“ įtėmpimą. Tačiau tuo pat metu, Sovietų S-gos ir Rytų Europos kraštų draugai kėlė tam tikros rūšies provokaci nius klausimus, kurie nepade da susitarimui, ką neseniai jūs pats pastebėjote. Kokių būdu mes surasime susitarimo bazę panašios rūšies laikysenoje? Tie klausimai, kurie čia buvo iškelti su jumis, turi būti iš spręsti.

REIKIA DAUGIAU KONTAKTŲ

Chruščiov: Tai yra teisybė, kad yra daug reikalų, kur mū sų nuomėnės skiriasi. Mums reikia daugiau kontaktų. Mes gal būt neišrišime tų klausimų tuč tuojau, bet per kontaktus mes galime padėti spręsti ma žuosius reikalus, kas sudarys jau pažangą. Nesunaikinkime mūsų santykių. Tikimai mūsų oponentai laimės. Ar jūs norė tumėte matyti pasikeitimą so cialinės tvarkos mūsų šalyje? Ne? Mes norėtume matyti pasikeitimo socialinės tvarkos jūsų šalyje. Aš prisipažįstu, kad niekad nebuvau profesinės unijos funkcionierium. Bet ko dėl jūs, džentelmenai, negalė tumėte mus aplankyti (vizituo ti)? Jūs nepasidarysite komu nistais.

Carey: Mes jau esame buvę ten. Mes jau matėme jūsų kra štą kartą ir kitą. Aš buvau ten tris kartus ir mūsų kiti kole gos yra buvę.

Reuther: Yra labai svarbu, kad pirmininkas supranta, kad pasikeitimai vyksta čia Jungti nės Amerikos Valstybėse, ir kad mes turime žmonių, kurie yra pasišventę darbininkų kla sei, kaip kad gali būti kur nors kitur. (Mesdamas per stalą Chruščioviui darbo atlyginimų lenteles) — kaip mes galime sakyti, kad šie žmonės yra algų vergai, eksploatuojami kapita listų, gaudami tokius atlygini mus Amerikoje? Kaip gali jis sakyti, kad tie žmonės nieko negali prarasti apart jų rete žių!!!

Chruščiov: Mes sakome tai sąryšyje su tuo, ką jūs sakote apie mus. Paimk, pavyzdžiui, Meany's kalbas. Aš jų daugu mą skaičiau. Jos skamba kaip Dulles!

Reuther: Mes turime savo nesusipratimus (priešingas nuomones) ir mes jums prime name jūsų nesusipratimus (priešingas nuomones) su Mo lotovu. Tačiau kai mes turime skirtingas nuomones, niekas čia nėra ištremiamas!!!

Carey: Mes dėkojame pir mininkui! Aš manau, kad mūsų garbės svečias buvo gana tam pus su savo laiku. Mes dėkoja me jums už atsilankymą pas mus ir lai mūsų abidvi didelės šalys (valstybės) dirbs kartu taikos ir visos žmonijos labui (Mitingas pasibaigė 11,02 min. p. m. (vakaro)).

Pabaiga.

● Lietuvos sklandytojai per du pastaruosius metus atlikę 6.000 skridimų sklandytuvais. Para šutininkai 5.000 šuolių para šitais. Lietuvoje įvairiuose pa rengimuose dalyvavę 400 avia cijos sportininkų, kurie pasie kė 30 naujų respublikinių re mas“, — kaip mes surasime pa sitikėjimo pagrindą, taip reika

Komikė Pat Hyatt ir Argo fut bolininkas Dick Shatto. Dabar vyksta rungtynės, kurias vaini kuos Pilkoji Taure.

Jeff Hogwood, kuris nufilma vo karalienės Elzbietos II lan kymąsi Kanadoje.

VYT. ŠIRVYDAS.

Dieno jant neišdienojo

I. AR GI TAIP BUVO?

2.

JURGIS BIELINIS

Atsiminimų autorius gimęs 1883 m., Biržų apylinkėje, Latvijos pasienyje, 33 dešimtnių Jakulynės - Purviškių vienkime. Artimiausi kaimynai buvo penki ūkininkai Sostų bažnytkaimyje ir Sebestiškių dvare, ras (300 deš., vėliau patekęs Chodakauskams - Smetonienei ir Tūbelienei). Tėvas — Jurgis Bielinis, motina Ona Brazauskaitė. Apie ją autorius šykštus. Ji, rodos, buvo beraštė ir sūnų troško kunigu išleisti. Lietuviškoji Enciklopedija (1935 m. laida) pasakoja: „Per 20 metų rusų policijos sekama, palaikė ryšius su vyru, pėsčio mis ir važiuota vykdamas į tolimas vietas pasimatyti ir pasitarti ūkiu, vaikų ir knygų reikais“. Pasaulinio karo metu ji tremtine pateko Petrapilį. Kai 1918 m. pavasarį grįžo Lietuvon, vyras jau buvo prieš kelias mėnesius miręs. Tikrai plačios aprašymo verta moteris! Ką ji galvojo apie savo amžinai namie nebūnantį vyrą ir jo darbus? Ar mokė vaikus po terių, ar siekė pirmąjį komunistų paruošti? Pas atsiminimų autorių atsiminimų nera.

Atsiminimų skaitytojas netrukus patiria, kad autorius serga erzinančia nesmalsumu, ir nežinojimo liga. Tai jam niekas nieko neaiškina (kaip tėvui brolį Juozą ir Garšvius vežant, p. 48), tai pats nesidomi (broliui grįžus ir apie Garšvius pasakojant, prispajista: „man neatėjo į galvą pasiteirauti, kodėl tie raštai draudžiami, ir kas juos draudžia“). Šis

Todėl ir apie tėvą Jurgį Bielinį daugiau žinių 1935 metų L. Enciklopedijos laidoje negu Atsiminimuose. Net fotografija (ir motinos) iš ten paimta. Nieko apie tėvo būdingas savybes. Puslapyje 44 (ir tai, motinos žodžiais) sako, tėvą galima pažinti iš tankių žingsnių, ryžtingos eisenos ir pednelyg augštai laikomos galvos“. Tėvo išvažda dar sykį minima (ir vėl ne sūnaus, bet Udros žodžiais): „buvęs barzdotas vyras“ (p. 85). Barzdą nusiskutęs, turbūt, Udros Garšvių organizacijai policijai likvidavus, kada ji įieškojo „barzdoto vyro“ (p. 278).

Plačiau aprašo: dėdė Kristijoną, senelę, Banius ir kitus, bet ypač Petrą Ventę (p. 56-61). Iš baudžiavos į kapitalistinio ūkio laisvės 30 metų Venratė tie raštai draudžiami, ir kas juos draudžia“). Šis

rėjo stiprų, raumeningą kūną ir tvirtus pečius. Jaunesnis samdydavosi metams, senesnis padieniai, bet visą uždarbį aukodavęs statyti kryžius, puošti altorius, pagražinti šventorius. Sostų bažnyčios nuo dėmklausyklai padirbdinęs du angeliuku, altoriui įtaisė Kristaus statulą, o bažnyčiai veliavą. Sekmadeniais mėgdavęs minti vargonams dupleles. Tai buvo „konservatyvės iki kaulo smegenų“ Lietuvos atstovas, kurie po šiaudine pastoge išlaidė dvaro, bažnyčios ir valdžiaus niekinamą bei draudžiamą lietuvių kalbą, o emigracijoje Amerikoje sukūrė per 120 parapijų, daugelį su puikiais pastatais, išmokslintais kunigais ir vienuoliais. Kad Ventės pilnumu autorius būtų aprašęs tėvą, motiną ir kitus jo 22 metų kelyje sutiktus žmones — kaip turtingas būtų Atsiminimų turinys!

Autoriui vos gimus, tėvas nepaaiškintu sumetimui šeima iš ūkio vieneriems metams iškrausto Rygon, bet 1884 m. grįžta ir 1887 m. matininką pasiūkus žemę paskirsto „racionaliu ūkiu“ — devynlauke sistema. Jis kasė griovius, rovēkumus, kirto krūmokšnius, buvo buliaus vaikytas — bet kada tą viską sūnus matė, vieneriais ar per kelis metus, neaišku. Tik pasako, kad 3 metus ūki nuomavęs Urlauskas (p. 30), vėliau — kit. Sebestiškių dvaras, sako, „suvaicino tėvo gyvenime nemažą, gal net lemiantį vaidmenį — gal pastūmėjo keliais, kuriais daugelį metų ėjo“ (p. 9) Vaidmuo niekur neparyškinamas ir paliekamas paslaptimi.

Iš atsiminimų patiriame, kad Jurgis Bielinis kelerius metus lankė kreiščiūlės mokyklą (Jelgavoje?). „Knygnešių ka-

raliaus“ namuose, tačiau, mini ma tik sykį sūnui Juozui ir dukrai Matildai parvežta vysk. Valančiaus Vaikų Knygelė ir autoriui neišdildomai stipraus neigiamo įspūdžio palikusi „Peklos knyga“. Nejau, ištikrųjų autorius niekad kitokių knygelių nematė ir neskaite tėvo namuose?

Tėvas daug keliaudavęs (p. 20); sykį jį areštuoja (nepasakoma kada ir už ką), bet jis po kelių dienų grįžta (p. 23); 188 m. įvyksta Atvelykyje krata (autoriui tada buvo 5 metai), motina moko nieko nesakyti apie tėvą ar knygas (p. 29); tėvas namus lanko paslaptimis, naktį (p. 40); už jo suėmimą rusų valdžia siūlo 500 r. dovaną (p. 41 — paliekama paslaptį, kuri rusų įstaiga, kada ir kokių sumetimų šitą dovaną siūlė); tėvas sykį parvykęs namo širvu arkliu ir nauju vežimėliu, kratos bijodamas viską palieka (p. 43-47); tėvas išsiveža vasarai 17-kos metų sūnų Juozą ir Garšvius (p. 47); 1891 m. išsiveža ten ir 7 metų Kiprą (p. 47); po to dar tris vasaras su saviem vežiojasi, palikdamas Panevėžio apylinkėje); sykį, namo grįžus, nuomininkas Vengris liepęs „vyti vagi“, tėvas šovė iš revolverio ir sekėjus atbaidė (p. 79); tėvas mano, kad žemės reikalai yra svarbiausias Lietuvos dalykas (p. 65); perka Raseinių urėdininką už 70 r., kitąsyk ant rubežiaus išsiperka laikrodėliu (p. 88); kitas urėdininkas sustabdo tėvą ties Ringaudų palivarku ir šis pabėga, palikdamas arkli, vežimą ir Kipro studentiškus daiktus (p. 115); kelyje tėvas vis būdavo mintyse paskendęs (p. 116); sakė, su maskolių valdžia kortomis lošęs — jam įkerta, bet jis vis naujų kalačių atsigabena (p. 90); tėvas planuoja 500 kunigų korporaciją — tegul sudega kiekvienas po 50 r. ir 25,000 r. ka-pitalo leidžia knygas „tūkstančiais pundu“ (p. 91); planuoja pas miško sargą Joniškėlio-Klovainių kryžkelėje įtaisyti slap-tą spaustuvėlę, o Kiprą išmoks-linti spaustuvininku Prūsoms (p. 111); spaustuvės dalį buvo atgabenęs į Kuršo Kurmėnų pradinę mokyklą (1896 m., sako pirkęs iš M. Jankaus Prūsos spaustuvėlę, kurią nepasakytas metais pavedęs Lietuvai vos sd. partijai, p. 279); tėvas karštai norėjęs „išvaryti mas-kolius iš Lietuvos“ (p. 119);

Nukelta į 6-tą pusl.

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVIŲ KALBOS
ŽODYNAS

V tomas — K.klausinys

Lietuvoje Mokslų Akademija išleido Lietuvių Kalbos Žodyno V-jį tomą, apimantį rai-des K-Klausinys. Atsakomasis redaktorius K. Ulvidas ir, be jo, redakcinėje kolegijoje dar yra Z. Jonikaitė, B. Vosylytė, J. Kruopas ir J. Kabelka. 1008 puslapiai. Gale tomo yra įdėta priešdėlėtųjų veiksmazodžių ir priešdėlėtųjų veiksmazodinių daiktavardžių rodyklė.

Tomas imponantiškas. Kas pabrėžtina ypač, kad žodžius aiškinantieji pavyzdžiai paimti arba iš gyvosios kalbos arba iš rašytinių šaltinių. Žodynas tvarkomas moksliniais pagrindais. Tai nėra tiksliai K. Būgos redaguotojo žodyno tęsinys, nes ir dabar dar Lietuva, deja, tokio masto kalbininko, koks buvo Būga, dar neturi. Šio tomo redagavime jau nėra ir J. Balčikonio pavarės, o gi jis šiam žodynui yra paskyręs gerą savo gyvenimo gabalą.

Taipgi iš žodyno yra išjungti vis dėlto žymiausi mūsų kalbininkai, kokių dabartinė Lietuva kol kas neturi ir iš viso ar greit galės turėti, — tai Prof. P. Skardžius ir pror. A. Salsys. Jie yra gyvas ryšys su didžiaisiais praeities mūsų kalbininkais ir literatūrinės mūsų kalbos kūrėjais — Jaunium, Jablonskiu, Būga, Geruliu, kurie drauge yra mokslininkai mūsų kalbos grindejai, o Skardžius su Salii yra tiesiogiai įpėdiniai ir tų tradicijų ir tų mokslinių pagrindų tęsėjai. Argi protin-ga yra taip akiai elgtis, ypač mokslo srityje? Apie kokią tat koegzistenciją sovietai kalba, jei net šešėlio bijo emigracijos esamų žmonių? Koks gi tada programos derinimas su gyvenimo tikrove? Ir ar tai neso vietinio fanatizmo įrodymas?

Kas būtina suminėti, tai ne paprastas leidybos netvarkin-gumas. Tai tikras rusiškasis leidybos chaoso faktas. Kiekvienas tomas vis skirtingo formato. Bjaurus reiškiny. Juk taip paprasta būtų tomus leisti vienokio formato, tai būtų ir į rankas paimti patogiau, ir len-tynoje nebūtų matyti chaoso. Keista, kad ligšiol negali su-tvarkyti tokio paprasto dalyko. Tai būdingas rusiškos so-vietinės tvarkos — netvarkos reiškiny.

TORONTE PASTATYS
„ŽVAKIDĖ“

Živilė Nalivaikaitė vaidino Toronto universiteto Hart House pastatyme „Little Foxes“. Ji išpildė vieną iš svarbiausių rolių ir buvo spaudos kritikų palankiai įvertinta. Ž. Nalivaikaitė studijuoja humanitarinius mokslus ir jau nebe pirmą kartą vaidina Hart House. Tai pogi daug reiškiasi ir dirba vaidyboje. Jaunųjų pajėgomis Toronte apie Kalėdas statomame A. Škėmos veikale „Žvakidė“, kuri režisuoja taip pat vietinėje kanadiečių scenoje besireiškias Romas Vaštokas, pagrindinę rolę turės Ž. Nalivaikaitė.

MONTREALIO DAILININKŲ PASISAKYMAS

Tik dabar bepasirodžiusiam Canadian Art žurnalo vasaros numeryje atspauostas montrealiečių dailininkų grupės laiškas, kuriame rašoma, kad į pavasaro apžvalginę parodą Montreaye į jų komisiją atrinkusi tik vidurkės vertės darbus, neatstovaujančius geriausio kas yra šiuo metu Montrealyje kuriamą. Todėl grupė atmesčių suruošusi atskirą Salon des Refusés parodą visai be jūry komisijos. (Tai tradicinis dailininkų avangardo protestas prieš akademizmą, tai yra, nusistovėjusių taisyklių dailėje beatodairinį laikymąsi). Laišką rašytojai labiausiai nepatenkinti, kad Montreali kritikas pareiškęs, jog apžvalginė paroda visai nenukrentų si dėl „atmesčių“ nedalyvavimo.

Laišką pasirašė septyni asmenys, jų tarpe lietuviškame dailės gyvenime dar negirdėtas Stanleis Arkauskas. (Montrealis St. Arkauskas yra žinomas. Red.).

LIETUVOS STYGINIS
KVARTETAS LAIMEJO
ANTRĄ VIETĄ

Budapešto, Haydno vardo, koncertiniame konkurse Lietuvos valstybinis kvartetas laimėjo antrą vietą. Kvartetą sudaro: Kornelija Kalinauskaitė, Jurgis Fledžinskas, Eugenijus Paulauskas ir M. Šenderovas.

● Pulk. J. Lanskorskis, praleidęs vasarą Nicoje, grįžo į Paryžių. Čia energingai įsijungęs į Paryžiaus lietuvių visuo-meninę veiklą

darbas

REDAKCIJA:

J. Kizinis, 112 Jerome St.
Brooklyn 7, N. Y.

ADMINISTRACIJA:

V. Gervickas, 86—03
76 Woodhaven 21, N. Y.

Jau išėjo iš spaudos 1959 metų 3 numeris, kuriame įdomūs Šimonėlio, Merkio, Rūko, Greimaus, Rėklaičio, Kaminsko, Kizinio ir kitų autorių aktualiomis temomis straipsniai. Numerio kaina 1 dol. Metinė prenumerata 3 dol., studentams 2 dol.

BORIS PASTERNAK

Daktaras Živago

NOBELIO LAUREATO ROMANAS

PENKIOLIKTOJI DALIS — PABAIGA

39.

7

Marina su daktaru gyveno Spiridonovkoje, Gordon nuo mavo kambarį greta esančioje Malaja Brannaja. Marina su daktaru turėjo dvi mergaites, Kapką ir Klašką. Kapitolinai-Kapka ėjo 7 meteliai; neseniai gimusiai Klaudijai - Klaškai buvo šeši mėnesiai.

Pradžia tūksantis devyni šimtai dvidešimt devintųjų metų vasaros buvo karšta. Pažįstami be skrybėlių ir be švarų perbėgdavo kelias gatves vienas pas kitą ir svečius.

Gordono kambarys buvo keistai sutvarkytas. Anksčiau čia buvo modernaus siuvėjo dirbtuvė, sudaryta iš dviejų skyrių — apatinio ir viršutinio. Abu įarusus iš gatvės užėmė viena veidrodinė vitrina per abu augštus. Stiklės auksinėmis raidėmis buvo išrašyta siuvėjo pavardė ir specialybė. Viduje už vitrinos buvo sraigtiniai laiptai iš apačios į viršų. Dabar iš vieno buvo padaryti trys kambariai. Trečiam kambariui buvo išskirti antresolai. Tai buvo keistas kambarys su metro augščio langu, kuris visai rėmėsi į grindis taip, kad iš oro pro langą matomos buvo suaugusiųjų kojos, tiksliai vakai išsistekdavo lange. Šiame kambaryje gyveno Gordon. Pas jį dabar buvo Živago, Dudorov ir Marina su vaikais. Greit Marina su mergaitėmis išėjo ir liko tik vieni vyrai.

Jie tarp savęs kalbėjosi, kaip kalbamasi mokyklinių draugų, kurie jau pasimetė draugystės dienų skaičiavimą. Kaip tokiu atveju kalbamasi? Kas turi pakankamą žodžių atsargą, jį patenkinančią, tas kalba ir galvoja natūraliai ir logiškai. Tokiose sąlygose buvo tiksliai Jurij Andrejevič. Jo gi draugai stigo išsiskakymų, nes jie neturėjo kalbos dovanos. Skurdžiam savo žodynui papildyti jie vaikščiojo po kambarį, rūkydami ir giliai įtraukdami dūmus, matarojo rankomis, po kelis kartus kartojo: „Tai, brol, nesąžininga; tikrai taip; ne sąžininga; taip, taip, nesąžininga“. Jie nesuvokė, kad toks perdėtas dramatiszavimas visai nereikšė jautrumo ir gilumo jų būdo, bet, priešingai, reiškia netobulumą, spragas.

Gordon ir Dudorov priklausė geram profesorių rateliui. Jie gyveno tarp gerų knygų, gerų mintytojų, gerų kompozi-

torių, geros, visada, vakar ir šiandien, ir tiksliai geros muzikos, ir jie nežinojo, kad vidutinio skonio negerumas yra blogesnis už visišką skonio neturėjimą.

Gordon ir Dudorov nežinojo, kad net priekaištai, kuriuos jie bėrė Živagui, buvo įtaigojami ne tikrojo atsidavimo draugui padėti, o tiksliai nemokėjimas laisvai galvoti ir savo noru valdyti pasikalbėjimą. Išibėgėjimas kalbėti juos nešė ten, kur jie nesiekė eiti. Jie neįstengė šios kalbos sulaikyti arba pasukti kita kryptimi ir todėl galų gale turėjo į ką nors atsitrengti. Ir visu išsimažinimu susitrenkė savo pamokslais ir patarimais į Jurij Andrejevičių.

Daktarui kiauurai buvo matomos jų patosio spyruoklės, trapumas ir jų svarstymų mechanizmas. Tačiau negvi jis galėjo jiems pasakyti: „Brangūs draugai, o, kaip gi beviltiškai paprasti yra jūs ir jūsų atstovaujamas ratelis, ir žvilgsys ir menas jūsų mylimų vardų ir autoritetų. Vienintelis, kas gyva ir šviesu jūmyse, tai yra tas, kad jūs gyvenate vienu laiku su manim ir mane pažinote“. Bet kaip būtų buvę, jeigu draugams galima būtų daryti tokius pareiškimus! Ir kad jie ms nepadarytų nemalonumo, Jurij Andrejevič nuolankiai klausėsi jų kalbų.

Dudorov neseniai užbaigė pirmojo savo ištrėmimo laiką ir iš tremties sugrįžo. Jam sugrąžino teises, kurių jis buvo netekęs. Jis gavo leidimą vėl tęsti universitete paskaitas. Dabar jis lankė savo draugus ir juos pažindino su savo išgyvenimais esant tremtyje. Jis kalbėjo nuoširdžiai ir neveidmainiaudamas. Jo pastabos neturėjo bailumo arba kitų su metimų. Jis kalbėjo, kad apkaltinimo motyvai, elgimasis su juo kalėjime ir iš jo išėjus; ir ypač išsiaiškinimai akis akinus tardytojais išvedino jam smegenis ir politiškai jį perauklėjo, kad daug kam praregėjo jo akys, kad jis kaip žmogus išaugo.

Dudorovo svarstymai buvo artimi Gordonui būtent savo nuvalkiotumu. Jis sąjausmingai lingavo galvą Innokentijui ir su juo sutiko. Kaip tiksliai stereotipiškumas to, ką pasakojo ir jautė Dudorovas, ypač Gordonui patiko. Parnėgdžiojimą trafaretinių įkaltų jausmų jis priėmė kaip visą nišką reiškinį.

Innokentijaus Dudorovo kalbos buvo laiko dvasioje. Bet kaip tiksliai tas ir erzino Jurij Andrejevičių. Nelaisvas žmogus visada idealizuoja savo nelaisvę. Taip buvo viduramžiais, šituo visada lošė jėzuitai. Jurij Andrejevič nekentė so vietinės inteligentijos misticizmo, kuris jį buvo laikomas augščiausiu atsiekimu, arba kaip tada sakė — dvasinemis epo

chos lubomis. Jurij Andrejevič nuo draugų slėpė ir šį savo įspūdį, nenorėdamas pyktis.

— Aš eisiu, — pasakė Jurij Andrejevič. — Nepykite. Kambarį tvanku, lauke karšta. Man trūksta oro.

— Tu matai, langiukas atdaras. Atleisk, mes prirūke me. Mes vis užmirštame, kad prie tavęs negalima rūkyti. Rask man kitą kambarį.

— Aš eisiu. Mes pakankamai išsikalbėjome. Ačiū la bai jums, brangūs draugai, už rūpinimąsi manimi. Tai ne apsilaidimas. Tai liga, širdies indų sklerozė. Vieną dieną jie truks, ir galas. O juk man tiksliai arti keturiasdešimt. Aš ne girtuoklis, ne palaidūnas.

— Peranksti tu sau giedi amžiną atilsį. Nieka. Pagyvensi dar.

— Mūsų laikais labai padažnėjo mikroskopinės kraujo išsiliejimo formos širdyje. Jos nėra visiškai mirtingos. Kitais atvejais išgyjama. Tai naujausią laikų ligą. Manau, jos priežastys moralinės. Iš daugumos mūsų dabar reikalaujama sielos kreivumo, kas yra įvesta į sistemą. Negalima be pasėkmių sveikatai tolydžio kreivai elgtis, priešingai tam, ką jauti; kryžiuotis prieš tą, ko nemėgsti, džiaugtis tuo, kas tau atneša nelaimės. Mūsų nervų sistema — ne tuščias žodis, o išmislas. Ji — iš skaidulų sudarytas fizinis kūnas. Mūsų siela turi vietą erdvėje ir yra mūmyse, kaip dantys burnoje. Jos negalime be galo prievartauti nebaudžiamai. Man sunku buvo klausyti tavo pasakojimo apie ištrėmimą, Innokentij, apie tai, kaip tu išaugai ten ir kaip tave perauklėjo. Tai lyg arklys pasakotų, kad jis save išvažinėjo.

— Aš užstosių Dudorovą. Tu tiesiog atpratai nuo žmoniškų žodžių.

— Visokiu atveju prašau mane atleisti. Man sunku kvėpuoti, dievaži, aš neperdedu.

— Palauk. Tai išsisukinėjimas. Mes tavęs neatleisim, kol tu nuoširdžiai mums atsakysi. Ar tu sutinki, kad tau reikia keisti gyvenimo būdą, pasitaisyti? Ką tu sutinki šia prasme padaryti? Tu turi sutvarkyti savo reikalus su Tonja ir Marina. Tai gyvi žmonės, moterys, galinčios kentėti ir jausti, o ne bekūnės idėjos, kylančios tavo galvoje. Be to, gėda, kad toks žmogus, kaip tu, veltui gyvena. Tai reikia pabusti iš miego ir tinginystės, pasitempti, nusikratyti išdidumą, gauti tarnybą, pradėti praktiką.

— Gerai, aš jums atsakysiu. Aš pats apie tai dažnai galvoju ir paskutiniu metu jums šį tą galiu pažadėti. Man atrodo, kad viskas susitvarkys. Ir tai gana greit. D. b.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

KULTŪRINĖ KRONIKA... REIKŠMINGOS PARODOS NEW YORKE

DR. J. MATUSUI 60 METŲ

Dr. J. Matusas yra gimęs 1899 m. Vaiguviškių k., Ploksčių valsč., Sakių ap. Kauno Saulės gimnaziją baigė 1919 m. Vilkaviškio kunigų seminariją baigė 1924 m. 1931 metais už disertaciją „Lietuvių rusinimas per pradžios mokyklą“ Kauno universitete gavo daktaro laipsnį. Keletą metų mokytojavo Kazimieriečių gimnazijoje, buvo pakviestas dėstyti istoriją Humanitariniame fakultete. Dėstė Lietuvos kultūros istoriją, Lietuvos pajūrio ir Prūsijos žemės istoriją.

Tremty mokytojo Regensburgo gimnazijoje. 1948 m. atvykęs į JAV, kurį laiką dėstė vokiečių ir Prancūzų kalbas Grand Rapids, Mich. vėlyvąją jos seminarijoje. Jo istorinių studijų gausiai išspausdinta žurnaluose: Praeitis, Athenaeum, Medicinoje, Mūsų Gėrio se, I Laisvę, Ateityje, dienr. Drauge ir kt.

Atskirais leidiniais išėjo: Penkios žinotinės naujų laikų sekos, 20 m. tautos blaivimo darbo, Lietuvos galybės mįslė, Lietuvos kiauomenė, Švitrigaila, Lietuvių kultūra senais laikais, Šaulių Sąjungos istorija, Vladas Putvis, Tautos nepriklausymo pagrindai, Se novės prūsų žemės nukariavimas, Vidurinių amžių istorija. Dabar gyvena New Yorque.

LIETUVIAI DAILININKAI AUSTRALIJOJE

V. Ratas išstato 6 grafikos darbus „Galleria“. Išstatyta me-
to graviuoto ir monotypai.

Dail. Jurgis Mikševičius pradėjo dėstyti meną Birrong mergaičių gimnazijoje. Kitais metais žada laikyti egzaminus dėstytojo diplomui gauti.

Henrikas Šalkauskas rugpjūčio mėnesį buvo surengęs savo darbų parodą Mokytojų Federacijos Klube Sydneyje bei dalyvavo 32-ųjų Sydneyje dailininkų parodoje Wagga-Wagga ir Albury miestuose, Ter ry Clune Galerijos metinėje parodoje, Society of Artists par vasario parodoje, Shepperd Bookshop Kolekcijoje.

● Jurgis Šapkus yra surengęs savo kūrinių parodą Stuttgart, Vokietijoje, išstato 30 paveikslų akvarėle ir alieiumi. Paroda vyko visą spalio mėnesį. Dail. gyvena Čikagoje ir turi parodą Esquire teatro galerijoje.

● Dail. R. Viesulas no kelio niu Italijoje ir Ispanijoje, su grįžo į Paryžių. Europą žada palikti lapkričio 18 d.

TAISAU

televizijos ir radio aparatus

Darbas garantuotas.

Albinas Pranevičius.

DOMINIC 6-6637

EKTRANAS

VAKARŲ VOKIETIJA PA STATĖ FILMĄ IS LIETUVOS GYVENIMO

Filmas pavadintas „Jonas ir Erdmė“. Jame pirmąja eilė moterį vaidina italų ekrano žvaigždė Džuljeta Mazina. Vėkšmas vyksta 1906 m. Lietu vos kaime. Turinys trumpai to ks:

...Dvidešimties metų itale atsitiktinai patenka į Lietuvą, į valstiečių aplinką. Ji išteka už neturtingo, bet darbštaus lietu vio Jono. Abu jie sukuria savo kuklų ūkį. Jonui tenka naudoti sklypų pelkėse. Nuo Aušros iki vėlyvo vakaro triūsia Erdmė ir Jonas. Jie sausina pelkę, stato namą, augina dukrą. Erdmė nesigaili jėgų, kad jos dukra eitų į mokyklą, atsistotų ant kojų. Dukrai paūgėjus, motina siunčia ją mokyti į miestą. Čia ji patenka į blogą aplinką. Apie tai sužino tėvai. Kyla ginčai. Mergina grįžta namo, ir Erdmė stengiasi kuo greičiau ją išleisti už vyro. Su tuo nesutinka Jonas, ir jis palieka šeimą. Tuo pat metu patvinsta upė, kuri sunaikina ūkį sukurtą per metų metus. Atrodo, kad viskas žuvo Erdmė. Tačiau jos atkaklumas, valia įveikia žiaurios likimo smūgius. Ji vėl pradeda kurti ūkį, grįžta vyras, šeimos gyvenimas prasideda iš naujo...

EKTRANIZUOJAMI H. SEN KEVIČIAUS „KRYŽIUOČIAI“

Neįprastai atrodo Lenkijos Gdanskio Starogrado miesto apylinkės. Kur bepažveigsi, visur žmonės su riterių apsiaustu ir šalmu, mosuoja kardais ir jėtimis. Čia filmuoja mas naujas dviejų serijų lenkų filmas „Kryžiuočiai“, kurį stato režisierius Aleksandras Fordas, pažįstamas iš kinofilmų „Penketas iš Barsk gatvės“ ir „Sopeno jaunystė“. Filmo scenarijų parašė Jėzė Staviniskis ir A. Fordas pagal Henricko Senkevičiaus „Kryžiuočius“.

Idomu pastebėti, kad Žalgirio mūšio paveikslui filmuojasi Lenkijos kino istorijoje nema tytas artistų ir statistų skaičius — maždaug du tūkstančiai žmonių.

„Kryžiuočiai“ — pirmas pa noraminis spalvotas lenkų meninis filmas. Jis pasirodys kuo neturtingesniuose 1960 metų liepos 15 d. — 550 ujų Žalgirio mūšio metinių dieną.

Vytautas yra gimęs 1941 m. Kaune. Jo tėvas — Valerijonas Stasiūnaitis (dabar — Stanaitis) ir Janina Skuodytė Stanaitienė, Amerikon atvyko 1949 metais.

PATEFONO PLOKŠTELĖS

Yra gautos Čikagos operos solisto Citvaro įdainuotos patefono plokštelės. Vienoje ilgo grojimo elastikoje, 12-colių, plokštelėje yra šie dalykai: 1. Sasnauskas jau slavaui su kilo, 2. Šimkaus Mano gimtinė, 3. Kačanausko Stiprybės šaltinis, 4. Gruodžio Amžinas keleivis, 5. Naujėlio Kad skausmas man širdį suspaus, 6. Jaku bėno Aš svajoniu svajonėle, 7. Šuberto Klajotojas; kitoje pusėje — 1. Šimkaus Tamsiojo naktelė, 2. Šimkaus Oi kas, 3. Planquette Kornevilio vaipai, 4. Verdi arija iš „I Vespi Si ciliani“ Tremtinio grįžimas ir

Parodai vieta parinkta labai gera. Kasdieną pro šalį praeina dešimtys tūkstančių žmonių. Viename paveiksle vokiečių karikatūristo Urban yra pa vaizduota ir Lietuva, Latvija ir Estija jau baigiamos uždaryti sovietiskame karste, o pas kui jas stumiama Vengrija, Lenkija ir kt.

Figūruoja daugiausia Chruščio vaizdais Eisenhaueris.

Spalio 28 d., Grand Central geležinkelio stoties patalpose buvo atidaryta politinių kari katūrų paroda. Parodą suorganizavo tarptautinė Laisvųjų Žurnalistų Federacija ir Amerikos Redaktorių Karikatūristų Draugija.

Parodoje išstatyta apie 500 karikatūrų, paimtų iš apie 50 kraštų įvairių laikraščių. Kiekviena išstatytoji karikatūra turi vienokią ar kitokią politinę reikšmę. Yra apie 100 paveikslų ir iš spaudos iš už Geležinės Uždangos.

Kiekvienoje karikatūroje galima daug ką išskaityti. Didžiausias herojus visuose paveiksluose yra Nikita Chruščiovas. Viena, jis aktyviausias politikas, o antra jo povyzja yra labai dėkinga karikatūristo pieštukui. Sovietiskasis imperializmas ir grobuoniškumas parodytas visokeriopose formose. Klūva gerokai ir Eisenhaueriui.

Parodai truks iki lapkričio 21 d. Po to paroda bus kilnojama Amerikoje, Kanadoje, Meksikoje, Anglijoje, N. Zelandijoje ir kai kuriose Azijos valstybėse. Tai iš tiesų didelis ir vaizdus darbas.

Kaip ir kasmet, taip ir šiemet pirmąją lapkričio savaitę New Yorque buvo atidaryta tarptautinė moterų paruošiama paroda. Lietuvos moterys, V. Leskaitienės - Jonuškaitės vadovaujamos, pasirodė irgi su lietuviškais dirbiniais. Paroda gausiai lankoma. Lapkričio 8 d. parodos patalpose bus lietuvių meninis pasirodymas.

JAUNAS MENININKAS

Čikagoje gyvenantis Vytautas Stanaitis pasižymi meno srityje. Jis šiuo metu dar baigia vidurinę mokyklą, o taip pat kartu studijuoja meną Chicago Academy of Fine Arts.

Vytautas turi palinkimą piešti filmams „kartūnus“ ir baigęs mokslus tikisi atidaryti savo studiją. Jis jau yra nupiešęs ir pagaminęs kelias tokias komedijėles.

Neseniai, paskatintas Los Angeles gyvenančio A. Gustaičio, „jis paruošė „kartūną“ lietuviškais motyvais, kuris ekrane manoma pasirodys dar šią žiemą. Ši komedija bus rodoma su kitais filmais: „Lietuva — Europos nugalėtoja“ ir Vasario 16 sios gimnazijos gyvenimą vaizduojančiu filmu.

Vietoj rašymo - pasikalbėkite su savo artmaisiais!

Jūs turite tėvynėje savo brangius tėvus, gimines ar draugus. Jūs labai noriai jiems rašote ir net trumpiausias jūsų laiškėlis suteikia jiems daug džiaugsmo.

Štai dar geresnis būdas jiems pradžiuginti:

Kalbėkite jiems, įrašant savo balsą į nedužtamą plokštelę; kalbėkite jiems visa šeima, neišskiriant nei vaikų.

Mes įrašome į plokštelę jūsų balsus mūsų studijoje ar jūsų namuose. Vieną hi-fi plokštelę galima net už \$4.50.

HI-HI RECORDING STUDIO

(Home Recording Service)

4044 Ontario St. East,

Montreal, P. Q.

LA 6-7521.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR KITUS UŽIMTUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kitų informacijų

pas Montrealio atstovą

Mr. Manfreed Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI PASITIKĖTI

Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

INTERNATIONAL

GIFT PARCEL SERVICE

1126 SHERBROOKE ST. WEST. Tel.: VI 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada.

DAINININKAMS — MUZIKAMS

Neatidėliokite iki PASISEKIMO — kurkite jį patys.

Įrašykite į plokšteles jūsų mėgiamus muzikinius dalykus. Tai bus jūsų geriausias prisistatymas teatro savininkams, šokių salei, naktiniam klubui ir t. t.

Uždirbkite parduodant savo talento vaisius.

HI-FI Recording Studio (Home Recording Service)

4044 Ontario St. E.,

Montreal — LA 6-7521.

grupeje Vilniaus Universiteto sporto klubas užėmė ketvirtą vietą.

FUTBOLAS GERIAU PASISEKE

Iš futbolo gyvenimo išskirtina yra Vilniaus Spartako pergalė prieš Leningrado Admiraltetą 3:1. Šios rungtynės buvo prarastos SS taures pirmenybėse, tad po šio laimėjimo, mūsų šaliai pateko į ketvirtfinalį. Ta pati komanda Sov. S-gos B. klasės pirmenybių lentelėje eina ketvintoje vietoje, kai tuo tarpu mūsų kaimynai latviai yra vienuolikti, o estai aštuntai.

Pabaigai — trumpas

ATSAKYMAS TĖVYNĖS BALSUI.

Nors jis mane vadina su didele pašaipa „ponu“, tačiau turiu pasakyti, kad kaip amatininko sūnus, niekuomet juo nebuvau ir Kanadoje dirbu eiliniu darbininku. O kad duodu visuo met objektyvias žinias iš Lietuvos sportinio gyvenimo (tai pripažįsta ir TB), tai yra faktas, tačiau jos nevisuomet yra paimamos iš pavergtos Lietuvos spaudos ar radio, kaip rašo Tėvynės Balsas, bet taip pat gaunamos ir iš kitų šaltinių. Panašiai buvo ir su J. Piņne ir dėl jo nevykimo į JAV rungtynėms prieš amerikiečius. Tegul St. Vaitkūnas atidžiau pavarto NL ir ras joje Nukelta į 6-tą pusl.

Pasiklauskite savo gydytojo ar vaistininko

ČESNAKAS YRA JUMS SVEIKA

PADEDA jums išsilaikyti stipriais ir sveikais. Per amžius milijonai žmonių naudojo česnaką dėl sveikatos, tikėdami jį gydomą ir sustiprinančią galia. Česnakas yra natūralus antiseptinis vaistas, kuris apsaugo kraujo sistemą nuo nešvarumų.

Dauguma naudojančių jį vertina kaip lengvinantį artėrių ir reumatizmo skausmus. Adams Pearles Garlic (Česnakas) turi savyje salicilamidą — išbandyto skausmų palengvintojo. Gryna česnako alyva yra ištraukta iš česnako galvutės ir šitokioje sukoncentruotoje formoje gaunate viską, ką šis veiksmingas augalas teikia. Adams Garlic Pearles (Česnakas) yra be kvapo ir be skonio — lengvai priimamoje kapsulių formoje.

Dar šiandien nusipirkite pokaip iš savo vaistinės ir pamatysite, kaip jie ir jums galės padėti. Jūs iš tikrųjų būsite patenkinti taip padarę.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Perka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reik. ved. P. V. Zubas DO 5-0224

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville LaSalle

DO 6-9343

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ ROBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDZIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

DR. V. TERCIJONAS

J.A.V. gydytojai ir jų veikla

5.

IŠVADOS.

1. Rusų genocidinė politika okupuotoj Lietuvoj, kurios ti kslas sunaikinti arba išlašyti ti mūsų tautą, turi skatinti mus dirbti ne tik Lietuvos išvadai, mui, bet ir giliau pažvelgti į lietuvių išlaikymo problemą iš šios, ypač didžiausios Amerikos kolonijoj. Dėmesio centre turi būti mūsų jaunimas tiek čia atvykęs, tiek čia gimęs. Ta me lietuvių gelbėjimo darbe turėtų dalyvauti visos organizacijos, neįskaitant ir A. L. G. Sąjungos, glaudžiai bendra darbiaujant su A. L. Bendruomenė, steigiant lietuvių kur sus ir mokyklas, skaitant sudarymą grynai lietuviškų šeimų, apsigyvenant kur yra didesnės lietuvių kolonijos, lankant Lietuvą kada atsidadys kelias ir t. pan.

2. Amerikoj (J. V. ir Kana doj) yra per 450 lietuvių gy dytojų, bet iš jų tik apie pusė (231) priklauso L. Gyd. S-gai. Per vietines gydytojų draugijas ir steigiant naujus skyrius, A. L. G. S-ga turi stengtis pri traukti kuo daugiau narių ir su registruoti ir tuos, kurie dar ne stojo į Sąjungą. Taipogi kitose pasaulio kraštuose (P. Ame rikoj, Australijoje, V. Europoj) neskaitlingus lietuvių gydyto jus (viso apie 50) reiktų suor ganizuoti ir apjungti į vietines draugijas. Tuomet būtų visai re ali Laisvojo Pasaulio L. Gyd. Sąjunga, kurią sudarytų tiek Amerikos, tiek užjūri draugijos. Dėl palyginimo reikia pri minti, kad dabartinė Lietuvoj yra apie 4,000 gydytojų, bet kiek tarpe jų lietuvių, o kiek rusų ir kitataučių, žinių trūksta.

3. Atsižvelgiant į palyginti nedidelį Amerikos lietuvių gy dytojų skaičių, L. G. Sąjunga turėtų raginti ir remti šio krašto lietuvių jaunimą, kad jis dau giau eitų į medicinos mokslą ir rinktųsi gydytojo profesiją.

4. Sumanymas leisti neperio dinį medicinos žurnalą, metraš tį ar biuletinį nėra pradėtas vykdyti. Pradžiai siūlau išleisti atskirą knygą A. L. gydyto jų pirmo ir antro suvažiavimo darbus, nors 1960 m. ta kny ga atstotų gydytojų metraš tį, jeigu būtų idėta kronika ir ži nios apie Amerikos, Lietuvos ir kitų pasaulio kraštų gydyto jus, gyvus ir mirusius, jų skai čiai ir sąrašai.

5. 1961 m. sueina 100 metų nuo Dr. Jono Šliūpo gimimo dienos. Tai buvo vienas iš ak tyviausių Amerikos lietuvių gy dytojų, nors kartais kontraver sinė asmenybė, ir tų sukaktu

vių proga turėtų būti išleista jo plati biografija. Dr. A. Šiū kslas sunaikinti arba išlašyti ti mūsų tautą, turi skatinti mus dirbti ne tik Lietuvos išvadai, mui, bet ir giliau pažvelgti į lietuvių išlaikymo problemą iš šios, ypač didžiausios Amerikos kolonijoj. Dėmesio centre turi būti mūsų jaunimas tiek čia atvykęs, tiek čia gimęs. Ta me lietuvių gelbėjimo darbe turėtų dalyvauti visos organi zacijos, neįskaitant ir A. L. G. Sąjungos, glaudžiai bendra darbiaujant su A. L. Bendruomenė, steigiant lietuvių kur sus ir mokyklas, skaitant sudarymą grynai lietuviškų šeimų, apsigyvenant kur yra didesnės lietuvių kolonijos, lankant Lietuvą kada atsidadys kelias ir t. pan.

Pastaba. Iš diskusijų kilu sių po pranešimo paaikšėjo, kad prie „Naujienu“ yra suda rytas komitetas Šliūpo biogra fijai leisti, kuris turi medžia gos ir lėšų, bet nėra kam tą darbą stumti pirmyn, t. y. ra šyti ir leisti knygą.

6. 1962 m. sueina 50 metų nuo A. L. Doktorų Draugijos įsteigimo, kuri laikui bėgant persiorganizavo į Gydytojų Są jungą. 50 metų sukakties pro ga reiktų išleisti tos draugijos istoriją ir tą sumanymą pradėti vykdyti dabar išrenkant Redak cinę Kolegiją. Fraternitas Litu anica, nors ne tokia skaitlinga, savo korporacijos 50 metų su kakčiai išleido stambų ir pasi gėrėtiną veikalą. Fraternitičių pavyzdys turėtų skatinti ir A. L. G. Sąjungą pasitempti ir at žymėti tinkamu leidiniu savo su kaktį. Reikia pabrėžti, kad A. L. G. Dr-ja yra vienintelė pa sauly gydytojų organizacija, kuri veikė be pertraukos nuo jos įsteigimo.

Noriu paminėti, kad šiais 1959 metais savo iniciatyva ir lėšomis leidžiu mano parašytą knygą apie prof. Dr. Praną Gu davičių, kuris buvo vienas iš žymiausių Lietuvos gydytojų praktikų ir sykiu medicinos profesorius. Jis buvo N. Y. L. Gyd. Dr-jos garbės narys. Kny ga turi apie 150 psl., su iliustra cijom, kaina 1.50 dol.; noriu ją išsiuntinėti visiems gydyto joms, todėl prašau gerbiamų ko legų neatsisakyti paimti kam ji bus prisiusta.

7. A. L. G. Sąjunga turėtų paskirti premiją, jei kas para tyviausių Amerikos lietuvių gy dytojų, nors kartais kontraver sinė asmenybė, ir tų sukaktu

DO 5-0373

Marche

7585 Edward St.

DO 5-0373

Lasalle

LaSalle

Šviežia mėsa, alus, įvairiausia groserija,

nemokamas pristatymas.

Kas savaitę kas nors nauja

dovanai ar už menką kainą.

Lietuvis savininkas J. Vizgardiškis.

DO 6-0515

RAYMOND BROS.

ESSO GAMINIAI

ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ KURO A L Y V A.

Pristatymas laike 1 valandos.

288—1 Ave., Ville LaSalle.

kovo su greitu masiniu nutau tėjimu". Kodėl lietuviai neišgy vena šiame krašte toliau vie nos kartos ir jau čia gimusi pir moji karta lengvai asimiliuoja si ir nutautėja. Kadangi lietu viškos knygos mažai skaito mos Amerikoj, todėl po disku sijų Dr. V. Avizoniui pasiū lius, buvo nutarta skirti 3 pre mijas už geriausius straipsnius idėtus laikraščiuos tuo klausiu mu: pirma — 250 dol., antra— 150 dol. ir trečia — 100 dol.

Premijos bus paskirtos ir iš duotos sekančiam suvažiavime 1961 m.

Šitas pasiūlymas buvo vien balsiai priimtas.

8. L. G. Sąjungos planam vykdyti: leisti metraš tį, Drau gijos istoriją, premijom skirt ir kt. turim sudaryti laidinių fon dų, kuriam reiktų pradėti rinkti lėšas ir aukas, kad pa siekt sumą nors iki 5,000 dol. Iki šiol mūsų sąjunga neturi

atsiuro išdininko. Sekretorius ir išdininkas yra vienas asme ny, kurį, be abejonės, tos parei gos perdaug slėgia. Tiesa, tu rim net 5 direktorius, bet jie nesirūpina išdo didinimu. Siū lyčiau išrinkti atskirą išdinin ką ar Fondo globėją, kurs rink tų ne tik nario mokesčių, bet ir aukas iš Sąjungos narių. Gal atsisiras mecenatų - labdarių, kurie paaukos didesnes sumas, ka d greičiau išaugtų Fondas. Ži noma, vien lėšų čia neužtenka. kaip rodo praėitų metų patir tis, mums trūksta pasišventė lių, kurie rodytų norą dirbt visuomeniškai dėl idėjos. To kių asmenų sunku rast jaunų gydytojų tarpe, jie trokšta pa togiau įtaisyti savo gyvenimą, vis skuba ir amžinai užimti. Gal vienas kitas iš vyresnės kartos gydytojų sutiktų imtis tų rašymo ir redagavimo dar bų. Išėjies turim ieškoti vie nu ar kitu keliu ir ją surasti.

Dr. V. Tercijonas.

St. CATHARINES, Ont.

„RAMOVÉ“ RUOŠIA KARIUOMENĖS ŠVENTĘ

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet Lietuvių Veteranų „Ramovės“ S-gos Niagaros Pu siasalo skyrius ruošia Neprik lausomos Lietuvos kariuome nės 41 metų išikūrimo paminė jimą ir pasilinksminimą.

Šis minėjimas įvyks St. Cat harines mieste, lapkričio mėn. 14 dieną, 6 val. vakaro Slova kų salėje (Welland ir Page gatvių kampas). Pradžia 6 val. vakaro.

Minėjimas ir pasilinksmini mas žada būti ypatingai įdo mūs, nes meninė programą at lieka Toronto Lietuvių choras „Varpas“, kurio lietuviškos dai

nos meno mėgsta pasiklausyti ne tik lietuviai, bet ir svetimtau čiai.

Paskaitą skaitys žinomas ka rys, veteranas Pr. Salandžius.

Po koncerto bus šaunus pa silinksminimas, grojant gerai muzikai, veiks puikus bufetas ir fantais gausi loterija.

Tikimasi nemaža svečių iš Amerikos, Hamiltono ir kitų vietovių.

Lapkričio 15 dieną, sekma dienį, 10 val. St. Catharines lie tuvių parapijos koplyčioje bus pamaldos už žuvusius lietuvių karius.

Ramovėnai.

LIETUVA PO RUSIJOS PRESU...

Atkelta iš 3-čio psl.

siteto atstovai. Pradėta steigti mo metoda, šablona ir formą, atskirų sričių darbuotojų „kul o ne turinį“. Kaltina Vilniaus tūros universitetui“. Jau pra dėjo veikti milicijos darbuoto jų, rengiami prekybos darbuo tojų, jaunosios moters „univer sitetai“.

Visuomenė ir pedagogai ne rodė didelio entuziazmo dėl mokymo reformų. Čia Gedvi las primena, kad „dar esama rai, prietaisai automatiškai pa mokytojų, gerbiančių moky

ties išijungia ir išijungia.

Bus daugiau.

● Automatinę elektrinę šieno džiovinimo aparatūrą išbandė žemės ūkio mechanizacijos ir elektrifikacijos institutas. Kei čiantis drėgmei ir temperatū rai, prietaisai automatiškai pa tys išijungia ir išijungia.

MŪSŲ SPORTAS...

Atkelta iš 5-to puslapio.

mano parašyta, kad J. Pipynė neatvyko į Filadelfiją dėl mo tinos mirties.

TRUMPAI IS LIETUVOS

— Sachmatininkas V. Mikė nas dažnai važinėja su M. Ta liu ir P. Keresu į tarptautinius turnyrus, nagrinėdamas atidė tas partijas ir kartu eidamas trenerio pareigas. Liūto dalis nuopelnų priklauso jam pasku tiniame turnyre Belgrade, lai mėtą Latvijos žydo M. Talio. Po šio laimėjimo M. Talis su sitiks pasaulio meisterio vardo išiaiskinimui su Botvininku.

— Kontrolinėse rungtyne se prieš pasaulio moterų krepšio pirmenybes Maskvoje tarp SS ir Lietuvos rinktnių, bai gėsi pirmųjų laimėjimu 71.34. Idomiausiai, kad į pirmeny bes nestojo nė viena laisva va karų pasaulio valstybė, pasiaiš kindama labai mandagiai... fi nansiniai sunkumais. Paverg tos Lietuvos spauda juos vadi na vertėivom.

— Daug vulčių dedama į sep tyniolikos metų jauną krepšio rinktinę Mülleričiūtę, kurios ūgis yra 1,87 m.

— Didelis tarptautinis šach matų turnyras bus surengtas Rygoje gruodžio mėnesį. Ta čiau ir jis tarnaus propagan dai, nes vyks šūkiu „Baltijos jūra — taikos jūra“. Jame ža da dalyvauti pabaltiečiai, da nai ir vokiečiai.

— Baku mieste vykstančio se Sov. S-gos kaimo jaunimo len gvosios atletikos pirmenybė se, lietuvis V. Jaras iškovojo dis ko metime pirmą vietą, nume tės įrankį 47,55 m.

— Prieš kelias savaites, šio laikraščio puslapiuose aprašy tas A. Lauritėnas, Sov. Sąjun gos ir Lietuvos krepšinio rink tinės žaidėjas, po teismo Pane vėžyje, atsidūrė neblaiviame stovyje Kėdainiuose, kur 10 dienų galės „treniruotis“ mili cijos priežiūroje už kondukto riaus, keleivių ir šoferio užga vimą.

— Lietuvos spinningistų pir menybės įvyko Antalieptės elektrinės užtvankos baseine. Komandomis nugalėjo Panevė žys, sugavęs 20 žuvų bendro 7,25 kg svorio.

TRUMPAI IS VISUR.

— Vancouveryje gyvena du žymūs lietuvių kilmės sporti ninkai. Vienas jų yra aktyvus futbolininkas, BC Lions ko mandos narys Viktoras Krišto paitis. antras buv. futbolininkas A. Stukas Vancouver Sun laikraščio sporto sk. redakto rius.

— Amerikos lietuvis, sun kaus svorio boksioninkas K. Norkus, buvo peršautas viena me restorane. Prieš kelis me tus, panašus likimas ištiko beisbolininką Vaitkų.

— Romoje lengvosios atle tikos rungtyne tarp Italijos, Suomijos ir Vokietijos, už pas tarąją komandą dalyvavęs lie tuvių kilmės bėgikas Naujokas 200 m. bėgime, užėmė trečią vietą, parodęs 21,9 sek. laiką.

— Antroji V. Vokietijos le ngvosios atletikos rinktinė pra laimėjo čekams 95:117. Tuo tarpu pirmoji ekipa viešėjo Ja ponijoje, kur vyrai laimėjo 105

DIENOJANT...

Atkelta iš 4 pusl.

sakėsi, norįs Kiprą išauklėti „bizūnu maskoliams išvaityti“ (p. 120); apdovanojęs jauni mą, kur nakvodavęs, kalendo riais ir maldaknygėmis (p. 120); tėvas džiaugiasi, kad Kražiuose liaudis išėjo prieš caro valdžią ne pavieniai, bet būriu (p. 126); Kiprui mo kslą Rygos gimnazijoje einant šešetą metų, 1895—1901, su sūnumi pasimatydavo tik syki per metus, slapta atvykdamas į Banio vienkiam Vilokalnį je, 25 km atstu nuo namų, miš ke ir alksnyne (p. 137-139); tē vas vis manęs, jis „sekamas“ (p. 134); nepritare emigraci jai Amerikon, bet pritarė kolo nizuotis Kanadoje (p. 135); tē vas „absoliučiai niekam namiš kių savo sumanymų ir darbų nepapasakodavo“ (p. 281 — gal todėl ir atsiminimų au torius tiek mažai atsiminimų turi?); Garšvių organizaciją 1895 m. likvidavęs, tėvas gy vena pas J. Jankų Bitenuose (p. 281); tėvas 1903 metais pa pasakojo Kiprui kaip 1902 me tais J. Kaliko pavarde jį Pum pėnuose suėmė ir kaip išsisu ko (p. 282—284); tėvas, eida mas mokslus įsiskolines (p. 287); vysk. Valančius dovano jo tėvui savo paveikslą ir davė 3,000 r. nuvežti kunigui Zaber manui Tilžen už knygas (p. 287); tėvas 1890 m. buvo Pa ryžiuje; „tėvas buvo įieškomas ne todėl, kad valdžia būtų su sužinojusi apie jo draudžiamų jų raštų platinimą“ (p. 288); pirmoji krata (1888 m.) buvo si ne su knygomis susieta, bet dėl rašymo prašymų - protes tų valdžiai dėl nusavinimo ties Žasliais, Papatčių vienuolyno (p. 288); 1905 m. Kipras pasi sako tėvui, kad įstojęs į sd par tiją; tėvas neprieikaitavęs, kad sūnus metė „karjeros mokslą“ įstojo į nelegalų darbą (p. 290).

D. b.

83. Gerą laiką parodė 100 m. bėgime Germaz, prabėgęs nuo toli per 10,3 sek.

— Kanados futbolo meiste rio vardą laimėjo Toronto ita lai, baigmėje įveikę Montrea lio Cantalia.

— Dabartinis JAV prezident tas D. Eisenhower buvo taip pat ir futbolo treneriu.

— Ir ateinančiais metais Ka nadą aplankys eilė Europos futbolo komandų, kurių tarpe yra minimos vienuolikės iš Vokie tijos, Austrijos, Šveicarijos ir Ispanijos.

— Netoli Miunsterio (Vokie tijoje) turėjo įvykti futbolo rungtynės tarp gaisrininkų ir miestelio rinktinės. Kada gais rininkai į stadioną atvyko su savo priešgaisrinėm įvairiom mašinom ir pilnoje futbolo uniformoje, staiga pasigirdo gaisro sirena. Nuo aikštės jie visi nuskubėjo prie degančio namo ir jį gesino tris valandas. Žiūrovai, nesulaukę rungty nių, išsiskirstė.

● Neseniai iš spaudos išėjo „Tarybų Lietuvos administra cinis suskirstymas“. Žinyno lei dime pateiktus suvestines ži nios apie rajonų, miestų ir ki tų administracinių vienetų su skirstymą. E.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941

7679 George St.,

Ville Lasale.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt. Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique) Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

12 metų patyrimas.

St. No DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

STANDARTINIAI SIUNTINIAI LIETUVON

Medžiagos, rūbai, avalynė, vaistai, maistas, siuvamos mašinos, laikrodžiai ir kt.

per

Lithuanian Trading Co. London, England.

Montrealyje Atstovas

Aug. MYLÉ

991 St. Elizabeth Str. Montreal 18. P. Q.

Tel. UN 1-1176.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Skambinkite, pristatysiu pavyzdžius ir katalogus.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVEJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.,

Tel.: DO 6-3884.

HAMILTON

NEPAMIRŠKIME TŲ, KURIE LAUKIA MŪSŲ
PAGALBOS.

Kaip kas metai, taip ir šie pasiūsta 3,635.50 dol., i Vokie met nuo lapkričio 15 d. iki sau tią seneliams ir ligoniams pa sio 1 d. 1960 m. KLB Šalpos remti pasiūsta 2,509.59 dol. Fondo Hamiltono Komitetas Persiuntimui rūbams išleista pradeda viešą piniginę rink 227.84 dol. ir likusieji 4,630.60 liavą. Suaukoti pinigai bus pa dol. sunaudoti šalpai čia vieto naudoti šelpti i skurdą pateku je, Kanadoje. Be to, per tą lai sius lietuvius, gyvenančius Ka nadoje, kad surinktos 3 didelės siuntos nadoje ir Europoje. Šiandieną rūbų. Viena siunta išsiūsta i vien Vokietijoje priskaitoma centą Toronte, kitos dvi — i per 1000 tautiečių ligonių ir Vokietiją seneliams ir ligonia senelių, kurie patys negali užsi ms.

Komitetas įsisteigė 1953 m. ir nub to laiko iki 1959 m. ba landžio surinko 11,003.53 dol. Iš tos sumos centrui i Torontą

A. LIUDŽIUS, B. L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.
Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.
Teisiniai patarnavimai.
Morgičiai

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,

Hamilton.

TAUPYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.
Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus įstaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniais 12—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

Išvairūs siuntiniai I LIETUVĄ,

LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U. S. S. R

Dėmesio!

VAISTAI IŠ EUROPOS VALSTYBĖS
ATPIGINTI NUO 10% IKI 40%.

Prašome reikalauti mūsų naujai atsp.
vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS,
SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES,
LAIKRODŽIUS ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame paprastu ir Jūsų sudarytu ir apdrau
stus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui suknelėms, kostiumams ir ypatingai la
bai geros rūšies vyr. paltams medžiagų, priedų ir įvairių
kitų prekių.

Prieš sudarant siuntinį prašome užėti pas mus ir apžiūrėti
medžiagas bei subipažinti su kainomis ir Jūs tikrai
būsitė patenkinti.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gry
no svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos
valstybių, siųsti mums paštu ar eksprešu. Apmokėsite
gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.
CENTRINĖ ISTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. JA 8-3098,

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v.
ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALŪZA

Ateinantį sekmadienį, lapkričio 15 d., 5-tą val. vakaro
visus maloniai kviečiame atvykti į

jaunimo koncertą

kuris įvyks

Lietuvių Namuose.

Programą atliks mūsų kolonijos

jaunieji menininkai.

Pusė įelno skiriama Lietuvių Namams.

Įėjimas suaugusiems 75 ct.

Vaikams ir mokiniais 25 ct.

Koncertą ruošia

Vytauto Babecko muzikos studija.

šitą jūsų pasiaukavimą be galo me šimtais dolerių, tat šitiems, augštai vertiname. Žinodami, ypač kad jie nelaimingi, duoki kad nesame varge užmūrėti, bet esame rūpestingų ir gelbstinčių rankų palaikomi, randame vis naujų jėgų nešti sunkią gy venimo likimo našą.

Dar kartą dėkojame Jums, mieli tautiečiai už jūsų meilę ir rūpestį. Linkėdami Jums Die vo palaimos, brangios sveika tos ir geriausio pasisekimo, lie kame Jums dėkingi. E. Simona vičienė.

Malonūs tautiečiai, nesame užtikrinti ir mes, gal ir mums taip gali atsitikti, kaip tiems 1000 senelių bei ligonių. Juk ir jie buvo jauni, sveiki ir ne manė, kad reikės prašyti pagal bos. Lengviau duoti, negu pra šyti.

Todėl kai Jūsų namus aplankys aukų rinkėjai, kurie dirba tą nedėkingą darbą be atlygini mo, aukodami laisvą laiką, ne atsakykite jiems — aukokime kiek galime, bet aukokime visi!

Žinoma, visi turime ir kitų rūpesčių, remiame Lietuvoje esančius. Bet mes, juos remia paremti. Bet mes, juos remia

WINNIPEG, Man.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ WINNIPEGE

Lapkričio 21 d., šeštadienį, KLB-nės Apyl. V-ba ruošia ka riuomenės šventės minėjimą. Tai diena priitaikintą paskaitą skaitys Krašto Tarybos narys ats. kapt. Pr. Matulionis. Solo dainuos jau viniųpegičiams ge rai žinomas ir mėgstamas dr. Povilas Vitė. Be to numatoma ir kita gausi minėjimo progra ma.

Po minėjimo šokiai ir gau sus su įvairiais gėrimais bufe tas. Užkanda nemokama. Gros gausus ukrainiečių orkestras. Nepraleiskime progos. Pradžia 6 val. vakaro punktualiai.

Valdyba.

MITINGAS PRIEŠ CHRUSČIOVO KESLUS

Rugsėjo 20 d. įvairių tauty bių Manitobos antibolševikinio bloko p-kas rev. S. Isyk sušau kė tautybių susirinkimą, ABN MAS Rally - Institute, Prosvi ta salėje. Iš lietuvių pusės su sirinkime dalyvavo: KLB-nės

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,

Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bllor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

A. E. McKAGIE

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Įstaiga

Victor D. ALKSNIŠ

Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West

(Kamp. Bay ir Richmond)

Room 901,

Toronto, Ont.

Telefonas EM 2-2585

DRAUDIMAI

Automobilių, namų,

gyvybės ir kt.

RO 6-0811 arba RO 6-0832

PRANO BARAUSKO

DRAUDIMO

AGENTŪRA

49 Cameo Cres.,

Toronto 9, Ont.

LONDON, Ont.

Agentūra "GINTARAS"

(K. KUDUKIS)

LONDON, ONTARIO

1702 Whitehall Drive.

Tel. GL. 1-0821

Įvairūs siuntiniai ir vaistai į Lietuvą ir kitus kraštus. Čia gaunamos visokios lietuviškos knygos, vadovėliai, ir atvirutės. Parduodami įvairūs vokiški radio aparatai ir patefonai. Philko firmos televizijos aparatai.

ŽYMAI ŽEMESNĖS KAINOS KAIP KITUR.

Darbo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 4 val. po pietų, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. r.

SUDBURY, Ont.

PARDUODAME NAMĄ

Sudbury, 66 Whittaker St. — nalis \$ 6,500. P. Adamonis.

netoli Spruce St. 4 šeimų: 2 po 2 kambarius, 2 po 3 kamba

rius. Pajamų 3,000 dolerių i

metus. Prašome \$ 19,000, gry

District Estate Brokers

177 Sherbrooke St. W.

Montreal, P. Que. VI 2-8501.

MIRĖ DR. LEONAS BISTRAS

Iš Lietuvos praneša, kad Kaune mirė dr. Leonas Bist ras, žymus politikas, visuome nės veikėjas, Kauno universi teto profesorius, gimęs 1890 metais. Dr. Bistras Lietuvoj daug kartų ėjo atsakingas vals tybines pareigas: atstovauda mas krikščionis dekomkratus, buvo ilgamečiu seimo nariu ministeriu pirmininku, švieti mo ministeriu, katalikų dien raščio „Rytas“ redaktoriu. 1940 m. liepos mėn. buvo iš vežtas į Sibirą, bet po Stalino mirties jam buvo leista grįžti į Lietuvą.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJA

Spalio 23 d. susirinkime bu vo išrinkta nauja valdyba: Juo zas Varkala — pirm., Juozas Budrikas—vicepirm., Dan Ku raitis — išd., Juozas Šmotelis —sekr., Juozas Mizeris ir Juo zas Grybauskas — išdo globė jai.

Šiuo metu draugija ruošia Amerikos lietuvių vardyną (American - Lithuanian Who's Who), renka medžiagą apie kiekvieną kultūrinę, ekono minę, finansinę ar visuome ninę srityje pasireiškusių lie tuvių ir ruošia spaudai biografi jas

TEVŲ IR VAIKŲ KLAU...

Atkelta iš 2-ro psl.

jos. Svetimos, vyresnio am žiaus moters neimta, nes juk reiktų jai pinigais priežiūrą at lyginti. Tačiau labai dažnai, grįžę iš darbo pavargę tėvai, neturėdavo laiko net trumpai pasikalbėti, rasdami savo vai kus bemiegiančius taip pat nuo „nuovargio“ - lakstymo be jo kios priežiūros po gatves. Ir štai, po trejų metų, viena vaka ra, jie neranda savo vyriausios dukros namuose. Negrįžo ji naktį, nekrįžo ir kitą dieną. Už aliarmuota policija rado ją pa bėgusią ir begyvenančią su in dėnu. Tėvai „plaukus nuo gal vos rové“, pamatę, kad du na mus ir banko knygutę, iškeitę i savo dukrą...

Slidus jaunimo kelias yra vi sur, tačiau daug slidesnis jis yra šiame krašte. Štai pasek mės augstos civilizacijos ir te chnikos pažangos. Be abejo, vyro pareiga parūpinti šeimai pragyvenimą, tačiau motinos vieta yra tik namai ir šeimos prieauglio auklėjimas. Ji yra ašis, apie kurią sukasi šeimos gyvenimas. Nebus ašies, veži mo ratai nusiritens i keturias puses, patekdami dažniausiai i šalimai einantį griovį.

ir sesės. Pabaigai kaibėtojas pareiškė, kad tiesa nugalės me lą ir laisvasis pasaulis išeis nugalėtoju. Pr. Matulionis kal bėjo anglų kalba, kad visoms tautybėms būtų suprantama. Po jo kalbos dar buvo iškviets ti: ukrainiečių, lenkų, estų ir daugelis kitų tautybių atsto vai.

Užbaigai latvių atstovas pa skaitė susirinkimo protestą, kuris tuojau buvo pasiustas J. na, esanti Lietuvoje. Rašykite A. V-bių Prezidentui Eisenho šiuo adresu: A. Aleliūnas, Box weriui.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„PARAMA“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak. Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakaro. Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.

Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

MONTREAL HAMILTON TORONTO

BAZARAS

NEKALTO PRASIDĖJIMO SESELIŲ NAUDAI

įvyks sekmadienį, lapkričio mėn. 15 d.

nuo 11 val. ryto iki 9 val. vakaro

Seselių namuose, 1450 De Seve,

Visi nuosirdžiai kviečiami atsilankyti.

N. Pr. Seselių Rėmėjų Būrelis.

K. L. B. KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

ir jo progą dideli parengimai

Jau visai arti, nes tai įvyks lapkričio 28 ir 29 dienomis Montrealyje.

Lapkričio 28 d., šeštadienį, vyks posėdžiai Aušros Vartų salėje. Pirmą tos dienos valandą, vidudienį, ten pat bus Kr. Tarybos narių pietūs. Jeigu kas iš montrealiečių norėtų, tuo se bendruose pietuose dalyvauti, prašomi iš anksto apie tai pranešti Seimelio Prezidiumo pirmininkui J. Malaiškai telefonu PO 7-7507. Tos dienos vakare AV salėje bus iškilmingas koncertas - balius, o po jo šokiai, grojant orkestrui. Veiks buietas ir bus kitokių pramogų. Visi montrealiečiai kviečiami atsilankyti.

Sekmadienį po pamaldų AV salėje įvyks iškilmingas Krašto Tarybos posėdis su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirmininko Jono Matulio nio pranešimu, sveikinimais ir tt. I šį posėdį kviečiami juos skaitlingiau atsilankyti Montrealio lietuviai.

Kr. Tarybos posėdžiai visi yra vieši, todėl kas tikrai nori, yra kviečiami dalyvauti.

Seimelio Prezidiumas ta pačia progą kreipiasi į Montrealio lietuvius ir kviečia visus su simokėti nario mokestį, 2 dol. Tai atskiram dirbančiam nesudaro sunkumo, o Seimelio Prezidiumui, kuris dabar turės daug išlaidų, gauti pajamų yra labai svarbu.

Visi ruoškimės lapkričio 28—29 dienoms, nes jos bus neeilinės. Tai bus reta progą susitikti su iš kitų Kanados vietų atvyusiais tautiečiais.

DR. J. SEMOGAS

Office 5441 Bannantyne

(kamp. Woodland)

Verdun. Tel. PO 7-3175.

Priėmimo valandos:

pirmadienį ir ketvirtadienį

7—9 p. m.

antradienį ir penktadienį

2—4 p. m.

trečiadienį 2-4 ir 7-9 p. m.

šeštadienį 11—1 p. m.

arba pagal susitarimą.

Namų tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA

Pacientai priimami iš

anksto susitarus

9 a. m. — 10 p. m.

išsk. antradienį: iki 6 v. p. m.

5441 Bannantyne,

(kampas Woodland)

Tel.: PO 8-4547

Namų: PO 8-0496

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND